

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ISLAMISTICKÝ TERORISMUS

Autor práce: Filip Mikeš

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce – v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS a v tištěné podobě knihovnou VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Dr. Ing. Štefanu Danicsovi, Ph.D, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

MIKEŠ, F. Islamistický terorismus : bakalářská práce. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2019. 55 s. Vedoucí bakalářské práce : doc. Dr. Ing. Štefanu Danics, Ph.D.

Klíčová slova: terorismus, islám, islamistický fundamentalismus, protiteroristické nástroje EU, elektronický džihád, Rumiyah

Bakalářská práce pojednává o islamistickém terorismu. Vzhledem k zaměření práce je v teoretické části popsán terorismus, islám a formy projevu islamistického terorismu se zaměřením na elektronický džihád. Dále se práce zabývá problematikou politických a právních protiteroristických a deradikalizačních opatření Evropské Unie.

Celkem byly stanoveny tři cíle. Cílem práce bylo představit minimální definice islamistického terorismu, včetně jeho aktuálních projevů a forem. Popis politických a právní protiteroristických nástroje Evropské unie a přiblížení unijních deradikalizačních opatření.

ABSTRAKT

MIKEŠ, F. Islamic Terrorism : Bachelor thesis. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2019. 55 s. Supervisor : doc. Dr. Ing. Štefanu Danics, Ph.D.

Key words: Terrorism, Islam, Islamic fundamentalism, EU anti-terrorism instruments, anti-terrorism measures, cyber Jihad, Rumiya.

The aim of bachelor thesis is Islamist terrorism. The thesis consists of two parts – theoretical and practical. The theoretical part primarily describes terrorism, Islam and forms of Islamist terrorism with a focus on electronic jihad and suicide terrorism. Next part of the theoretical phase deals with political, legal anti-terrorism and deradicalisation measures of the European Union.

Three goals of the thesis were set. The first one is to present the minimal definition of Islamist terrorism, including its current manifestations and forms. Second one is to describe political and legal anti-terrorist instruments of the European Union and the third one is to introduce deradicalization measures of the European Union.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Definice terorismu.....	10
2.1 Politický terorismus.....	11
2.1.1 Partyzánská válka.....	12
3 Islamistický terorismus	13
3.1 Islám	13
3.1.1 Politický islám.....	13
3.1.2 Sunnité a ší'ité.....	14
3.1.3 Právo šarí'a.....	14
3.1.4 Džihád	16
3.2 Korán a terorismus	17
3.3 Formy islamistického terorismu	17
3.3.1 Sebevražedné útoky	17
3.3.2 Únosy	19
3.3.3 Elektronický džihád	19
3.4 Přední islamistické organizace	22
3.4.1 Muslimské bratrstvo.....	22
3.4.2 Al Káida	23
3.4.3 Taliban.....	24
3.4.4 Hamás.....	24
3.4.5 Hizballáh	25
3.4.6 Islámský stát.....	26
3.5 Aktuální projevy islamistického terorismu	27
4 Protiteroristická a deradikalizační opatření ze strany Evropské unie	29
4.1 Protiteroristická opatření EU.....	30
4.2 Právní úprava.....	30

4.3	Typologie protiteroristický nástrojů Evropské Unie	31
4.4	Vybrané protiteroristické politické nástroje Evropské Unie	32
4.4.1	Evropská bezpečnostní strategie z roku 2003	32
4.4.2	Prohlášení k boji proti terorismu z roku 2004.....	33
4.4.3	Akční plán EU na boj proti terorismu z roku 2004.....	34
4.4.4	Odpověď Evropské Unie na bombové útoky v Londýně z roku 2005.....	35
4.4.5	Evropská strategie boje proti terorismu z roku 2005	36
4.4.6	Akční plán EU boje proti terorismu z roku 2006.....	37
4.4.7	Revidovaná strategie EU pro boj s radikalismem a nábor teroristů z roku 2014	38
4.5	Protiteroristické právní nástroje Evropské Unie	39
5	Obsahová analýza časopisu Rumiyah	42
5.1	Základní prvky časopisu.....	42
5.2	Obsahová analýza	44
5.2.1	Kvalitativní analýza	44
5.2.2	Shrnutí obsahové analýzy časopisu Rumiyah	47
5.2.3	Zdroje informací pro obsahovou analýzu	48
	Závěr	49
	Seznam použitých zdrojů	51
	Seznam zkratk	55

Úvod

Jedním z nejznámějších druhů terorismu je v dnešní době náboženský terorismus. Islamistický terorismus je fenoménem dnešní doby a jeho projevy a formy zná téměř každý. Autor se osobně k islámu, islamistickému terorismu a jeho formám dostal velice blízko. Téma je pro něj velice zajímavé, a to byl hlavní důvod proč si vybral právě islamistický terorismus.

Bakalářská práce v teoretické části vymezuje terorismus, zejména pak islamistický terorismus a protiteroristické nástroje EU. Pro obohacení práce se autor rozhodl vypracovat obsahovou analýzu na jednu z nejrozšířenějších a nejnebezpečnějších forem islamistického terorismu, a to na elektronický džihád nebo také kyberdžihád.

Bakalářská práce má dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretickou část bych dále rozdělil do několika částí podle obsahu. V první části teorie je popsán a definován terorismus jako takový a dále je srovnáván s partyzánskou válkou. Druhá část je zaměřena na islamistický terorismus, a to konkrétně na odlišení islámu jako náboženství a islamismus jako ideologie, která zneužívá islám k mocensko-politickým účelům, přičemž jsou popsány i formy islamistického terorismu, včetně islamistických organizací. V druhé teoretické části jsou rozpracovány protiteroristické, právní a politické, nástroje Evropské unie a unijní deradikalizační opatření. Při popisu jednotlivých nástrojů autor vycházel z originálních, neutajovaných dokumentů Evropské unie.

V praktické části je přiblížen kyberdžihád a to formou obsahové kvalitativní analýzy měsíčníku Rumiyah, který od roku 2016 vydává Al-Hayat Media Center, jako online propaganda Islámského státu.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Bakalářská práce je teoretická, v jejím obsahu je popsána definice terorismu, charakteristika islamistického terorismu, včetně jeho projevů a forem. Ve druhé části práce jsou pak rozpracovány a popsány politické a právní nástroje EU v boji proti terorismu a radikalizaci. V práci není realizováno přiblížení deradikalizačních opatření z toho důvodu, že akční plán, který je přílohou revidované strategie EU pro boj s radikalizací a rekrutací teroristů, je v utajovaném režimu. Pro obohacení teoretické práce je na závěr vypracované přiblížení na elektronický džihád, a to formou obsahové analýzy islamistického měsíčníku Rumiya. Práce je uzavřena vlastním komentářem podloženým především zkušeností ze zahraničních operací. K dosažení cílů práce byla použita především obsahová analýza odborné literatury.

Hlavními cíli této práce jsou představení minimální definice terorismu a charakteristika islamistického terorismu, včetně jeho aktuálních projevů a forem. Popis politických a právní protiteroristických nástrojů Evropské unie a přiblížení unijních deradikalizačních opatření. Třetím cílem je pak přiblížení elektronického džihádu. K dosažení cílů bylo použito zejména komparace definic terorismu a obsahové analýzy dokumentů, které se vyjadřují k dané tématice.

2 Definice terorismu

Definovat terorismus je velice obtížné, jak uvádí odborník na sociologii a politologii Emil Souleimanov:

„Jak poznamenávají Alex Schmid a Albert Jongman, a zřejmě nejsou daleko od pravdy, v úsilí vymezit terorismus vypsalí autoři téměř tolik inkoustu, kolik aktéři terorismu prolili krve.“¹

Terorismus byl v průběhu historie popsán jako taktika nebo strategie, jako zločin a svatá povinnost, nebo jako ospravedlnitelná reakce či neomluvitelná ohavnost. Velmi záleží na tom čím úhel pohledu definice reprezentuje. Terorismus je často efektivní taktika pro slabší stranu konfliktu.²

Dalším problémem s definováním terorismu je fenomén poslední dekády kdy je pojem terorismus automaticky definován, jako politický terorismus. Jako příklad si můžeme uvést definici Severoatlantické aliance, dále jen NATO, která definuje terorismus jako nezákonné použití nebo hrozbu použití síly nebo násilí proti jednotlivcům nebo majetku při pokusu donutit nebo zastrašit vlády nebo společnosti k dosažení politických, náboženských nebo ideologických cílů.³

Příliš se neliší od definice Ruské federace, která zní: Terorismus je ideologie násilí sloužícího k ovlivňování rozhodování ze strany státních orgánů, orgánů místní samosprávy nebo mezinárodních organizací souvisejících se zastrašováním obyvatelstva a (nebo) jinými formami protiprávních násilných činů.⁴

Vedle terorismu politického, který definuje výše zmíněná definice NATO, existuje terorismus kriminální a psychopatologický.⁵

¹ SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 32.

² TERRORISM RESEARCH. *What is Terrorism?* [online]. Copyright Terrorism-Research.com - Privacy Policy. [cit. 2018-12-12]. Dostupné z: <http://www.terrorism-research.com/>.

³ NORTH ATLANTIC MILITARY COMMITTEE. *MC 0472/1 MC Concept for counter-Terrorism* [online]. Brusel: NATO HQ, 2016. [cit. 2019-01-03]. Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2016_01/20160817_160106-mc0472-1-final.pdf.

⁴ Федеральный закон от 06.03.2006 N 35-ФЗ *О противодействии терроризму* (с изм. и доп., вступ. в силу с 01.01.2017) (в редакции от 06.07.2016). ППТ: [online]. [cit. 19.11.2018]. Dostupné z: <http://ppt.ru/docs/fz/35-fz-98622>

⁵ SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 35.

2.1 Politický terorismus

Islamistický terorismus řadíme do kategorie nestátního revolučního náboženského terorismu jehož ideologickým cílem je změna systému jako celku.

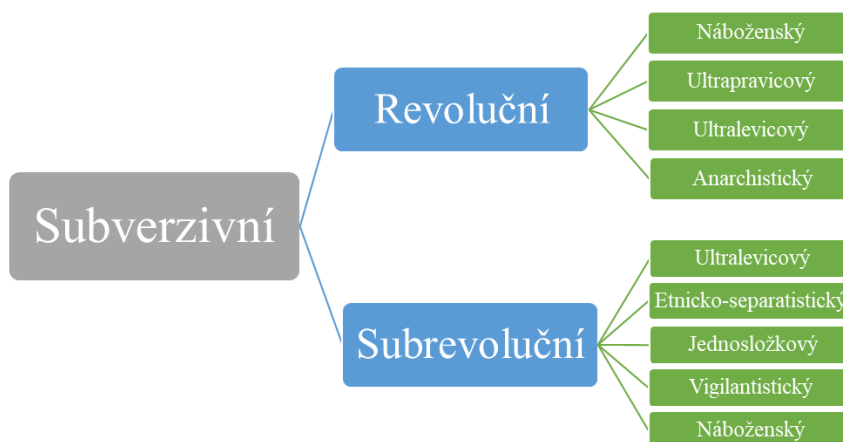
Politicky motivovaný terorismus můžeme rozdělit do dvou základních kategorií a to na terorismus státní a terorismus nestátní.

Státním terorismem je označován teroristický akt jednoho státu proti druhému. Příkladem může být držení amerických diplomatů Íránem v roce 1979 až 1981. Státním terorismem se často označuje i teroristický akt státu vůči vlastnímu obyvatelstvu.⁶

Nestátním terorismem je takový terorismus, který není realizovaný ani sponzorovaný státem.⁷

Nestátní terorismus může být revoluční nebo subrevoluční. Revoluční terorismus usiluje o celkovou změnu systému oproti subrevolučnímu, který požaduje pouze dílčí změny.

Tab. 1: Druhy nestátního terorismu:⁸

⁶ AUST, A. *Handbook of international law. 2nd ed.* New York: Cambridge University Press, 2010, s. 265.

⁷ SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění.* Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 37.

⁸ SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění.* Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 37.

2.1.1 Partyzánská válka

Partyzánská válka, neboli „guerrilla warfare“ je další pojem, který je často spojován s terorismem. NATO definuje partyzánskou válku, jako vojenské a polovojenské operace prováděné na nepříteli drženém nebo nepřátelském území nepravidelnou armádou, často tvořenou domorodými silami.⁹

Mezi partyzánskou válkou a terorismem je několik klíčových rozdílů. Emil Souleimanov tento rozdíl ukazuje na etymologii slova terorismus:

„Pochází z latinského slovesa terrere, které znamená „šířit strach, hrůzu“. Terorismus si klade za cíl nikoliv fyzické vítězství nad vojenským nepřítelem na konkrétním území, nýbrž psychologický nátlak a vydírání – šíření strachu, děsu, nejistoty a hysterie.“¹⁰

Terorismus na rozdíl od partyzánské války není vázán na žádné území ani místní podporu. Terorismus usiluje o změnu sociálního systému a to je zásadní rozdíl od partyzánské války, která usiluje o získání území. Jeho cílem jsou, na rozdíl od taktiky guerillových skupin, tak zvané soft targets. Například sportovní areály, obchodní centra, letiště, školy, prostředky hromadné dopravy a další místa ve kterých se koncentrují velké počty lidí a mají omezené možnosti režimu vstupu.¹¹

Mezi společné znaky těchto dvou odlišných způsobů vedení války patří například to, že oba dva jsou využívány slabší stranou konfliktu jako způsob znovunastolení spravedlnosti tak, jak ji partyzáni nebo teroristé chápou. V některých případech jsou právě teroristické útoky počátkem celonárodních povstání a guerillových válek, jejichž cílem bývá vznik nového samostatného státu. Příkladem mohou být teroristické organizace na Balkáně.¹²

⁹ NORTH ATLANTIC MILITARY COMMITTEE. *MC 0472/1 MC Concept for counter-Terrorism* [online]. Brusel: NATO HQ, 2016. [cit. 2019-01-03]. Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2016_01/20160817_160106-mc0472-1-final.pdf.

¹⁰ SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 40.

¹¹ DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY. *Soft Targets and Crowded places Security plan* [online]. Wahington: Department of Homeland Security, 2018. [cit. 2019-01-25]. Dostupné z: https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/DHS-Soft-Target-Crowded-Place-Security-Plan-Overview-052018-508_0.pdf.

¹² SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 40.

3 Islamistický terorismus

Islamistický terorismus můžeme chápat jako teroristický akt provedený skupinou nebo jednotlivcem motivovaný islámem, resp. islamismem. Jeho nejčastější formy jsou sebevražedné útoky, kyberdžihád nebo únosy.¹³

3.1 Islám

Původ slova Islám odvozujeme od slova aslama. Islám je jeho slovesné podstatné jméno. Slovo znamená Aslama podrobit se bohu. Islámské náboženství vzniklo v 7. století našeho letopočtu na Arabském poloostrově a velmi rychle se stalo součástí nejen náboženského, ale i politického života a vtiskl Arabskému poloostrovu právní řád šaría.¹⁴ V současné době je islám druhým největším náboženstvím na světě s 1,6 miliardou věřícími, což je 23% populace země.¹⁵

Lidé, kteří věří v islám jsou nazýváni muslimové. Muslim se odevzdává bohu tím, že respektuje pět pilířů víry. Tyto pilíře víry nejsou nic jiného než náboženské rituály, pomocí kterých muslim dokazuje svou víru. Tvoří je vyznání víry, modlitba, almužna, půst a pouť do Mekky. Islám je náboženství monoteistické – muslim věří pouze v jednoho boha.¹⁶

3.1.1 Politický islám

Pojem politický islám se často objevuje v souvislosti s jeho právním řádem. Bill Warner popisuje ve své knize islám takto:

„Islám NENÍ jen náboženství. Jde o celou civilizaci s podrobným politickým systémem, náboženstvím a právním řádem – šariíou.“¹⁷

Politický islám je často označován pojmem islamismus. Islamismus může být chápán i jako ultrakonzervativní forma islámu často popisována jako islámský fundamentalismus. Je nutné ho rozlišovat na umírněný islamismus a radikální islamismus.

¹³ HOFFMAN, B. *Inside terrorism. Rev. and expanded ed.* New York: Columbia University Press, 2006, s. 89-90.

¹⁴ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu. Vydání druhé.* Praha: Dingir, 2018, s. 17.

¹⁵ PEW RESEARCH CENTER. *The Future of World Religions: Population Growth Projections, 2010-2050.* In Pew Research Center – Religion & Public Life [online]. Copyright 2019 Pew Research Center, 2015. Dostupné z: <http://www.pewforum.org/2015/04/02/religious-projections-2010-2050/>.

¹⁶ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu. Vydání druhé.* Praha: Dingir, 2018, s. 75-79.

¹⁷ WARNER, B. *Právo šaría pro nemuslimy. Třetí rozšířené vydání.* Brno: CSPI International, 2015, s. 1.

Zástupcem prvního směru je například současný (2018) prezident Turecké republiky R. T. Erdogan, jehož strana je dávana jako dobrý příklad propojení umírněného islamismu s politikou. Oproti tomu jeho radikální forma je brána jako násilná přeměna muslimských i nemuslimských zemí na chalífát. Kromě rozdílného cíle obou směrů jsou odlišné i prostředky, kterými se jich snaží dosáhnout. U umírněného islamismu jsou to například demokratické volby a prolínání islámu se západním stylem života. Radikální islamismus se však orientuje spíše na násilnou cestu džihádu nebo teroristický způsob boje. Jako příklad radikálního islamismu poslouží známé Afghánské hnutí Tálibán nebo Bin Ládinova Al-Káida.¹⁸

3.1.2 Sunnité a ší'ité

K rozdělení muslimů na sunny a ší'ity došlo přibližně v polovině 7. století po smrti proroka Muhammada. Sunna je ortodoxní větví islámu a její stoupenci tvoří 75 – 80% muslimů na světě. Ší'a neboli strana Alího je druhou největší větví islámu a její stoupenci tvoří 10 – 12% muslimů.¹⁹

Zvláštní kapitolou jsou pak wahhábisté. Jedná se o fundamentalistickou větev sunnitského islámu. Zakladatelem hnutí wahhábistů byl Abd al-Wahháb. Myšlenkou hnutí je doslovný výklad Koránu a odstranění všeho nemuslimského ze světa. Wahhábisté mají největší útočiště v Saudské Arábii, a to hlavně díky podpoře královské rodiny. V současné době plní úlohu tak zvaných mravnostních hlídek a manipulují systém vzdělávání mladých muslimů.²⁰

3.1.3 Právo šarí'a

Slovo šarí'a znamená v arabštině cesta k prameni vody. V religionistice pak slovo vykládáme jako cestu hodnou následování. Šarí'a je souhrn právních norem chalífátu. Islámské právo má tři základní větve. První se nazývá ibádát a řeší vztah mezi bohem a člověkem. Tvoří ho tak zvaných pět pilířů víry. Dalším je mu'ámalát, který se podobá občanskému zákoníku. V mu'ámalátu se řeší majetkové, rodinné a dědické právo. Poslední větví je ukúbát, obdoba trestního práva. Šarí'a se mimo Korán řídí hadísy, což jsou sbírky zaznamenaných prorokových činů a výroků sloužících jako závazný návod pro soudce. Po první světové válce došlo, vlivem Evropských kolonialistů, k razantnímu

¹⁸ ČEJKA, M. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 89.

¹⁹ BBC NEWS. *Sunnis and Shia: Islam's ancient schism*. In BBC [online]. Copyright © 2019 BBC, 2016. [2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-16047709>.

²⁰ ABDEL-SAMAD, H. *Islámský fašismus – analýza*. Praha: Knižní klub, 2016, s. 85-88.

omezení tohoto práva na většině území bývalého chalífátu. Po druhé světové válce pak většina těchto zemí odmítla právo šarí'a a chtěla se inspirovat republikánským zřízením Turecké republiky. Momentálně existuje několik států, které nadále aplikují trestní právo na základě práva šarí'a. Například Království Saúdské Arábie nebo Íránská islámská republika.²¹

Za zakladatele islámské právní vědy je považován Muhammad ibn Idrís aš-Šáfíí (767-820). Jako první začal rozvíjet islámské právní principy. Podle něj vychází islámská právní věda ze čtyř zdrojů:

- Korán
- Sunna
- Analogie
- Konsense

Pravděpodobně všechny ortodoxní školy islámského práva přijímají tyto 4 zdroje. Dále se v islámské právní vědě setkáme s následující kategorizací jednání:

- Předepsané či povinné
- Doporučené
- Přípustné či dovolené
- Hanebné či nedoporučené
- Zakázané či zapovězené

Sunnitský islám zná 4 hlavní školy islámského práva:

- Hanafiovská právní škola
- Málikovská právní škola
- Šafiovská právní škola
- Hanabalovská právní škola

U šítů se můžeme setkat s jejich nejdůležitější právní školou:

- Šíitská právní škola

²¹ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu*. Vydání druhé. Praha: Dingir, 2018, s. 207 – 251.

Školy islámského práva vznikaly v průběhu 8. století našeho letopočtu. Hlavním rozdílem jsou pak zejména otázky věrouky a interpretace Koránu.²²

Důležitým pojmem práva šari'a je takzvaná fatwa. Jedná se o právní výklad, který může vydat některá z muslimských právních autorit. Pokud hovoříme o fatwě nejedná se o rozsudek, který vydává až soudce. Každá fatwa má pak jinou váhu podle toho kdo jí publikoval. Některé fatwi vydané islámskými univerzitami mohou být vážené. Oproti fatwám vydávaným radikálními islamisty, kteří sami sebe považují za učence šarií.²³

3.1.4 Džihád

Džihád neboli úsilí o upevnění islámské víry je klíčový právní pojem věrouky muslimů. Džihád je často milně překládán jako svatá válka a přirovnáván k středověkým křížovým válkám. Jedná se ale o právní nástroj a teologický pojem. Konat džihád znamená především nesejít z cesty správného muslima a aktivně šířit islám. Džihádu existují čtyři typy. Prvním z nich je velký džihád, tj. džihád srdcem neboli náboženské sebevzdělávání, dobré skutky a přemáhání svého vnitřního zla. Dalším je džihád rukou – jedná se o všechny druhy charitativní činnosti (zahrnuje i nemuslimy). Třetí je džihád jazyka a můžeme ho chápat jako šíření islámu misií v zemích bezvěrců. Poslední je takzvaný džihád mečem, který chápeme, jako šíření islámu zbraní. V dnešní době je nejvíce známý poslední příklad, který, slouží k mobilizaci muslimů, ale nemohou ho vyhlášovat světské vlády ani muslimští aktivisté. Vyhlásit džihád má právo pouze nejvyšší náboženská autorita, u sunnitů regionální autorita u ší'itů ústřední autorita, tj. imám.²⁴

V současnosti se často setkáváme s pojmem džihádizmus, který můžeme definovat jako:

„současný západní neologismus popisující ideologii radikálních islamistických organizací. Džihád má v tomto kontextu pouze násilný význam jako „svatá válka“.“²⁵

²² SCHIRRMACHEROVÁ, CH. *Islám a západní společnost*. Praha: Návrat domů, 2017, s. 77-82.

²³ ČEJKA, M. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 60.

²⁴ SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 253-261.

²⁵ ČEJKA, M. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 53.

3.2 Korán a terorismus

Korán je velice složitý a rozporuplný text. Pokud v něm učenec chce nalézt odpovědi a podporu pro své ideologické teze, najde je. Islám stejně jako další monoteistická náboženství ve své podstatě terorismus jako násilnou metodu nepodporuje ani neoslavuje. Korán obsahuje některé pasáže, které by mohli nabádat k násilí, ale je třeba je číst s ohledem na dobu ve které byly napsány.²⁶

3.3 Formy islamistického terorismu

Mezi nejběžnější formy islamistického terorismu patří zejména násilné akty, jako sebevražedné útoky, bombové útoky, přímá střelba, útoky vozidly nebo útoky chladnými zbraněmi proti civilnímu obyvatelstvu a bezpečnostním sborům. Příchodem Islámského státu se však, jako mnohem nebezpečnější, ukázala forma kyberdžihádu.

3.3.1 Sebevražedné útoky

Sebevražedné útoky jsou bezesporu doménou hlavně islamistických skupin a patří mezi nejkrvavější formy terorismu vůbec. Tento způsob boje však nemůžeme připisovat pouze na islámu. Pokud se podíváme do historie tak, za průkopníky sebevražedných útoků v islámském světě bývá často označována sekta tak zvaných asasinů. Ve 20. století, díky technologickému rozvoji, došlo k značnému navýšení účinku sebevražedného útočnicka, a to v podobě trhavin, nákladních aut, letadel a podobně. Jako příklad sebevražedného způsobu, nepáchaného islamisty, můžeme uvést taktiku Japonců za druhé světové války známou jako kamikadze. Dalším pokračovatelem bylo v 80. letech hnutí Hizballáh a Amal při občanské válce v Libanonu. U posledních dvou příkladů zcela chybí náboženský faktor při verbování sebevražedných útočníků.

Významným faktorem u islamistických hnutí používajíc sebevražednou taktiku útoků je Istišhád, neboli mučednická smrt.²⁷ Sebevražda jako taková, podle interpretací předních muslimských učenců, nemá v islámu místo. Ve spojení s aktem zabití komбатantů, tj. vojáků, ale i civilistů ji některá islamistická hnutí považují za nejvyšší formu projevu oběti islámu.²⁸

²⁶ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu. Vydání druhé.* Praha: Dingir, 2018, s. 268 – 272.

²⁷ SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění.* Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 183-187.

²⁸ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu. Vydání druhé.* Praha: Dingir, 2018, s. 272.

Při hodnocení sebevraždy se vychází ze základní islámské věrouky, která říká, že bůh je tvůrce. Bůh dává život a jen on může určit kdy a jak ho někomu vezme. Sebevražda je tedy podle islámu zakázaná a řadí se k těm nejhorším možným hříchům, které může člověk-muslim spáchat. Miloš Mendel ve své knize na téma sebevražd píše:

„I pravil Prorok: ‚Kdokoliv záměrně přísahá na jiné náboženství než islám, pak on sám se stává tím, o čemž hovořil (řekl-li například, že islám není pravé náboženství, nýbrž židovství, on sám se stává židem). A kdokoliv zapudí svou víru tím, že spáchá sebevraždu kusem železa, bude v pekle potrestán stejným kusem železa“²⁹

Mnohá islamistická fundamentalistická hnutí pak sebevraždu pojímají pouze, jako prostředek, kterým dosáhnou svého cíle. Pokud však atentátník zemře, a nepodaří se mu přivodit smrt nepříteli, je čin chápán jako zapovězená sebevražda. Hlavní motivací pak bývá nezlomná víra, že bojují proti zlu a páchají čin, který jim umožní cestu do ráje. Jaká je však jejich skutečná motivace nelze určit.³⁰

Oslavování sebevražedných útoků ve spojení s islámem často vychází z účelově interpretovaných hadís. Vzhledem k náročnosti na lidské a materiální zdroje se téměř vždy jedná o předem plánované akce, při nichž sebevražedný útočník infiltruje skupinu cílů a zahyne spolu s nimi. Útočník pak bývá označován za mučedníka neboli šahída.³¹

Slovo šahíd je označení pro muslima, který zemřel na cestě za poznáním, vysoce postavený muslim, nebo dítě zemřelé při tragické události. Označovat může také muslima, který zemřel v boji za islám a Alláha. Šahíd má pak zaručeno místo v džanně což je islámská obdoba ráje. Džanna je pak detailně popisován v koránu a rozpracován v pozdější výkladové literatuře. Takovéto pasáže jsou pak jistě velkou motivací a podporou při rozhodovacím procesu budoucích sebevražedných útočníků.³²

Další důležitým aspektem je samotný sociální profil sebevraha. Je nutno říci, že profil sebevražedných útočníků nelze komparovat s profilem lidí páchajících sebevraždu. Profil nejběžnějšího sebevraha odpovídá mladému, nezaměstnanému a nevzdělanému,

²⁹ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu. Vydání druhé.* Praha: Dingir, 2018, s. 273.

³⁰ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu. Vydání druhé.* Praha: Dingir, 2018, s. 272 – 275.

³¹ MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu. Vydání druhé.* Praha: Dingir, 2018, s. 275.

³² SOULEIMANOV, E. *Terorismus: pokus o terminologickou jasnost.* In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění.* Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 187.

sociálně vyloučenému muži. R. A. Pape ve své knize na základě statistik sebevražedných útočníků, uvádí, že sebevrahové jsou vzdělaní i nevzdělaní, singl i v manželském vztahu, jsou to muži i ženy ve věku od patnácti do padesáti dvou let.³³

Je třeba se tedy zaměřit na motivaci, která musí být velice silná. Ať už je záporná tedy poháněná křivdou spáchanou na blízkých osobách nebo kladná, jako například heroizace samotného činu. Dalším důležitým aspektem je pak vliv okolí na útočníka nebo finanční zajištění rodiny po mučednické smrti.³⁴

3.3.2 Únosy

Únosy jsou velice častou a efektivní metodou terorismu. Mezi nejefektivnější únosy patří například únosy letadel za účelem sebevražedného terorismu nebo masakru civilistů. Únosy jednotlivců nebo malých skupin ať už vojáků nebo civilistů jsou potom prováděny za účelem vytěžení zajatců nebo jejich uvěznění a následnou výměnu za výkupné nebo uvězněné teroristy.³⁵

3.3.3 Elektronický džihád

Teroristické skupiny v současnosti užívají kyberprostor hlavně k indoktrinaci a radikalizaci svých sympatizantů. Nejefektivnější cesta, jak v dnešní mediální době motivovat a vyhledávat nové stoupence je síť internet. Jedná se o klíčové médium, díky kterému se může člověk radikalizovat aniž by měl přímé napojení na některou z teroristických organizací.³⁶

Pravděpodobně nejúspěšnější islamistickou fundamentalistickou organizací na poli kyberprostoru je islámský stát. Mediální kampaň islámského státu oslovila něco okolo 18 000 bojovníků z devadesáti zemí světa. Průkopníkem na poli internetu je však pravděpodobně Usáma Bin Ládín, který ho začal využívat už kolem roku 1997. Jeden z vůdců Al Kaidy v roce 2005 prohlásil „Jsme ve válce a více než polovina války se odehrává v mediích. V této mediální válce jde o naše srdce a mysl pro naši Ummu.“ Islámský stát však posunul kyberdžihád na úplně jinou úroveň. Pod jeho hlavičkou fungují celé weby, diskuzní fóra a online časopisy, které podporují efektivní využití

³³ PAPE, R. A. *Dying to win: the strategic logic of suicide terrorism*. New York: Random House Trade Paperbacks, 2006, s. 8.

³⁴ SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 188-189.

³⁵ ČEJKA, M. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 129.

³⁶ HODNÝ, J. *Islamisté online*. In Vojenské rozhledy [online]. Brno: UNISMINI Copyright © 1991-2019, 2009. [cit. 2019-02-09]. Dostupné z: <http://vojenskerozhledy.cz/kategorie/islamiste-online>.

sociálních médií. Největší rozdíl ve využití internetu mezi Al Kaidou a Islámským státem je, že Al Kaida používala internet jako místo, kde mohou anonymně komunikovat a předávat si informace. Oproti tomu Islámský stát je v kyberprostoru velmi hlasitý a je vidět.

Ke své propracované propagandě využívá tweety, streaming i Instagram. V dnešní době můžete vidět teror téměř v reálném čase. Členové islámského státu jsou aktivní téměř na všech platformách a sociálních sítích, jako například Messenger, WhatsApp, Tumblr, Twitter, Facebook, Instagram a další. Tato mediální kampaň je velice úspěšná a efektivní. Jedná se o psychologické operace, které mají za úkol rekrutovat další bojovníky a podporovatele. Nejpopulárnější platformou jsou sociální sítě. Existují však i případy kdy mezi sebou členové islámského státu komunikovali na herních platformách, aby maskovali svou aktivitu.

Jak prokázalo mnoho studií, sebe-radikalizace a vstoupení mezi radikály za pomoci internetu, bez přímých kontaktů je velmi vzácné. Mnohem nebezpečnější je urychlování tohoto procesu díky vysoké rychlosti šíření zpráv a informací na internetu. Většina následovníků islámského státu vyrostla na internetu a žije, socializuje se převážně online. Dnes, dvacetiletý člověk žijící kdekoli na světě a přemýšlí o odchodu do Sýrie prostě jen zapne internet a najde si někoho kdo mu poradí, jak na to. Náboráři se zaměřují na mladé a zranitelné muže ve věznicích, ghettech a uprchlických táborech. Mezi další následovníky patří bývalí bojovníci z Afghánistánu, Bosny, Čečenska, Iráku, Libye a Sýrie. Na západě se pak Islámský stát zaměřuje na emigranty, kteří se nedokázali aklimatizovat a trpěli kvůli tomu, že jsou muslimové. Takovým lidem pak nabízejí bratrství, práci a chalífát. Mužům nabízejí smysl života a dobrodružství, ženám pak manželství a romanci.

Jednou z nejdůležitějších psychologických operací v kyberprostoru bylo prohlášení vůdce islámského státu, Abû Bakra al-Baghdádiho za chalífu, vládce z pověření boha a vyzvání všech muslimů, aby emigrovali do jediného Chalífátu. Bylo to jeho první veřejné vystoupení. Fotky a videa z jeho proslovu zaplavili Twitter, Youtube a další sociální sítě. Jedním z obsahů, který islámský stát vytvořil byl časopis Dabiq v roce 2014. Časopis Dabiq byl vydán v několika jazycích, například. V Arabštině, Angličtině, Francouzštině, Němčině nebo Ruštině. Časopis má tři cíle, které pokrývají náboženské, vojenské a politické rozměry. První vydání si kladlo za cíl nalákat nejvíce lidí do Chalífátu. Dabiq je malé městečko poblíž Aleppa v severní Sýrii, které je

uvedeno v hadisu, jež popisuje události z Malahimu, kde se konala největší bitva mezi muslimy a křižáky. V prvních třech vydáních se časopis zaměřoval na to, aby ukázal Chalífát, jako Archy pro všechny muslimy, zejména pak doktory, byrokraty, armádní důstojníky, soudce a další personál důležitý pro řízení státu. Po dobytí městečka Dabiq koalicí rebelů podporovaných Tureckou armádou se časopis přejmenoval a začal od srpna 2016 vycházet pod názvem Rumiya. Celkem vyšlo od roku 2014 7 dílů Dabiqu a 13 dílů časopisu Rumiya. V empirické části bude časopis podrobně rozebrán obsahovou kvalitativní analýzou.

Islámský stát vzal útokem sociální média, aby vytvořil online Chalífát. Online Chalífát s lidmi nazývanými, jako „keyboard warriors“, kteří šíří teror, ještě než ho pěchota rozpoutá. Mnoho takových kyberválečníků se pak šikuje na fórech, které najdete na takzvaném dark webu. Cestu na taková fóra je pak možné nalézt na sociálních sítích džihádistů.

Al-Furqan je oficiální křídlo islámského státu pro média, které má za úkol šířit tento kyberdžihád. Islamisti pak nejčastěji používají Facebook a Twitter k diskuzím, organizaci a provokacím. Svou komunikaci na těchto sítích pak dokáží primitivně, ale efektivně šifrovat. Například při světovém fotbalovém šampionátu v Brazílii fungoval hashtag „#Brazil_2014“ jako kód pro šíření propagandy islámského státu. Jedná se o takzvanou „Twitter bombu“, která využívá trendy hashtag na šíření propagandy. Na podzim 2014 Twitter evidoval pravděpodobně 45 000 účtů, které používali následovníci islámského státu. Nejvýznamnějším pak byl The Al-Batter Media Group, který měl 50 000 followerů. Kapacity islámského státu pak nezůstávali pozadu ani ve tvorbě aplikací. Například aplikace Dawn of Glad Tidings, která byla dostupná na Google play stóru. Aplikace umožňovala synchronizaci tweetů mezi islamistickými fundamentalisty. Aplikace byla využívána například k tweetování v průběhu operací na velení a řízení. Na pozadí nezůstal ani Youtube, který navštíví každý měsíc 1 miliarda uživatelů, přehrají 6 miliard hodin videa a každou minutu je uploadováno 100 hodin videa. Islámské křídlo The al-Hayat Media Center zodpovědné za video propagandu, časopis Dabiq a Rumiya zveřejnilo v roce 2014 každé 3 dny jedno video. Všechna videa byla ve vysoké kvalitě, profesionálně editována a trendy. Před útokem islámského státu na Mosul zveřejnili film

The Clanging of the Swords IV, se slow motion grafikou a záznamem z dronu, s cílem demoralizovat Irácké vojáky před bitvou.³⁷

Zajímavým faktem je, že po útoku na redakci Charlie Hebdo aktivistická skupina hackerů jménem Anonymous vyhlásila válku Islámskému státu. Tato online deklaráce války je první známým vyhlášením války v kyberprostoru nestátním aktérem. V roce 2015, se Anonymous přihlásila k více jak 800 útokům na Twitterové účty islamistických fundamentalistů. Dalším soubojem na poli kyberprostoru pak bylo zveřejnění videa skupinou Anonymous, kde prohlásili na adresu islámského státu „Jste virus a my jsme lék. Nám patří internet.“. Islámský stát reagoval prohlášením „Vaše virtuální válka proti nám způsobí reálnou válku proti vám“. Islámský stát se stal nejvíce mediálním konfliktem v historii. Je to první teroristická organizace, která má schopnost globalizovat a demokratizovat zkušenosti z teroru. Každý se může přidat k elektronickému džihádu a být součástí digitálního chalífátu.³⁸

V současné době budou teroristické organizace pravděpodobně pokračovat v používání internetu za účelem rekrutace, šíření propagandy, sbírání podpory, sběru informací, inspiraci následovníků a koordinaci operací. Vzhledem k jejich současným možnostem budou s největší pravděpodobností spravovat webové stránky, sociální sítě a útočit na slabě zabezpečené weby.³⁹

3.4 Přední islamistické organizace

3.4.1 Muslimské bratrstvo

Džamí'jat al-Ichwán al-Muslimín je organizace, která vznikla v roce 1928 na území Egypta. Hlavním cílem muslimského bratrstva bylo nastolení chalífátu. K posílení svého vlivu využívalo účelově interpretované islámské pojmy. Heslo muslimského bratrstva:

³⁷ GENEVA CENTRE FOR SECURITY POLICY. *Cyber Jihad: Understanding and Countering Islamic State Propaganda – GCSP*. In GCSP [online]. Copyright © All Rights Reserved, 2015. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: <https://www.gcsp.ch/News-Knowledge/Publications/Cyber-Jihad-Understanding-and-Countering-Islamic-State-Propaganda>.

³⁸ GENEVA CENTRE FOR SECURITY POLICY. *Cyber Jihad: Understanding and Countering Islamic State Propaganda – GCSP*. In GCSP [online]. Copyright © All Rights Reserved, 2015. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: <https://www.gcsp.ch/News-Knowledge/Publications/Cyber-Jihad-Understanding-and-Countering-Islamic-State-Propaganda>.

³⁹ COATS, D., R. *Worldwide Threat Assessment of the US Intelligence Community. Statement for the Record* [online]. Director of National Intelligence, 2018. [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.dni.gov/files/documents/Newsroom/Testimonies/2018-ATA---Unclassified-SSCI.pdf>.

*„Alláh je náš cíl. Prorok je náš vůdce. Korán je naše ústava. Džihád je naše cesta. Zemřít v Alláhově jménu je naše největší naděje.“*⁴⁰

Svůj vliv Muslimské bratrstvo získávalo zřizováním nemocnic, sirotčinců a dalších sociálních zařízení. V průběhu deseti let se však z umírněného islamistického hnutí stalo hnutí radikální. Jeho hlavním cílem se stalo svržení Egyptské vlády. Po započetí druhé světové války vytvořili svoji vojenskou odnož. Po válce dál pokračovali ve svých násilných aktivitách a začali podporovat teroristické organizace jako například Egyptský islámský džihád. Na začátku 21. století hnutí polevilo od svých násilných aktivit a pokusilo se začlenit do egyptské politiky.⁴¹

3.4.2 Al Káida

Název organizace vychází z arabského slova základna. Na začátku 21. století se jednalo pravděpodobně o jednu z nejpromyšlenějších a nejnebezpečnějších islamistických organizací. Zakladatelem Káidy byl Usáma Bin Ládín. Káida má téměř totožné cíle, jako muslimské bratrstvo a to obnovení chalífátu a za svého hlavního nepřítele považuje Spojené státy americké.

Kořeny této organizace najdeme v 80. letech na území Afghánistánu. Jednalo se o mudžahedíny, bojující proti Ruským okupantům, podporované Pákistánskou tajnou službou a autoritami z Arabského světa. Po skončení války v Afghánistánu se v čele jedné ze skupin mudžahedínů objevil čerstvě vyhoštěný Usáma Bin Ládín. Na začátku dvacátého století začal budovat výcvikové tábory v Súdánu odkud chtěl provádět výpady a šířit radikální islám. Po velkém nátlaku USA byl však vyhoštěn a musel se přesunout zpět do Afghánistánu kde uzavřel spojení s hnutím Tálibán. V tu dobu už měla jeho skupina na svědomí řadu teroristických útoků. Jedním z nejkrvavějších a zároveň nejznámějších útoků je pak útok na Světové obchodní centrum z 11. září.

Al Kaida se výrazně liší od dalších teroristických organizací svojí decentralizací. Buňky Al Kaidy tedy můžeme najít po celém Africkém kontinentě a na blízkém východě. Často jsou finančně autonomní a kontakt s ostatními buňkami je velmi vzácný. Al Káida je tedy více ideou nebo symbolem než organizací.⁴²

⁴⁰ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s.133.

⁴¹ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 130-133.

⁴² ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 101-103.

V současnosti zůstane pravděpodobně Al Kaida hlavním aktérem na poli globálního terorismu. Největší hrozbou zůstanou buňky Al Kaidy poblíž nebo uvnitř svých operačních prostorů. Většina buněk nemá záměr ani schopnosti provádět útoky mimo svůj operační prostor. Al Kaida bude pravděpodobně pokračovat ve svých aktivitách v zemích probíhajících konfliktů, jako je Afghánistán, Somálsko, Sýrie nebo Jemen.⁴³

3.4.3 Taliban

Talibán je hnutí, které vzniklo v devadesátých letech v afghánských uprchlických táborech na území Pákistánu. Jedná se o radikální islamisty, kterým se v roce 1996 podařilo za podpory pákistánské tajné služby dobýt hlavní město Afghánistánu Kábul a na čas sjednotit celou zem pod teokratickou diktaturu. Hlavním nepřitelem se pro Talibán stala Severní aliance vedená zkušeným warlordem uzbeckého původu, Rašidem Dostumem. Hnutí tvořili převážně Paštunové. Velmi důležitým, až klíčovým spojencem byl pro Talibánskou vládu Pákistán, který jako jediný se Saúdskou Arábií a SAE, uznal talibánský režim. Pád talibánské vlády pak nastal, když vyšlo najevo, že poskytuje útočiště Al Káidě, která byla v té době zodpovědná za mnoho teroristických útoků proti Spojeným státům americkým. Klíčovým spojencem pro USA se stala Severní aliance se kterou společně svrhli talibánský režim.⁴⁴

Talibán bude pokračovat v partyzánské válce proti jednotkám NATO a Afghánské vládě. S největší pravděpodobností se bude soustředit na nepřipravené jednotky Afghánské národní armády a policie.⁴⁵

3.4.4 Hamás

Celým názvem Al-Haraka al-Mukáwama al-Islámíjja neboli Hnutí islámského odporu. Zkratka zároveň v arabštině znamená nadšení. Jedná se o hnutí radikálního islámu na území Palestiny. Hnutí má dva hlavní cíle. Tím prvním je charita vůči Palestincům a druhým teror vůči Izraelcům. Organizace jako taková má civilní a

⁴³ COATS, D., R. *Worldwide Threat Assessment of the US Intelligence Community. Statement for the Record* [online]. Director of National Intelligence, 2018. [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.dni.gov/files/documents/Newsroom/Testimonies/2018-ATA---Unclassified-SSCI.pdf>.

⁴⁴ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 181-182.

⁴⁵ COATS, D., R. *Worldwide Threat Assessment of the US Intelligence Community. Statement for the Record* [online]. Director of National Intelligence, 2018. [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.dni.gov/files/documents/Newsroom/Testimonies/2018-ATA---Unclassified-SSCI.pdf>.

ozbrojenou odnož. Civilní část funguje velice podobně, jako muslimské bratrstvo. Hlavní náplní je charita, školy a další sociální zázemí. Velkou přízeň Palestinců si pak zajistila svojí nízkou mírou korupce. Ozbrojená odnož pak působí proti Izraeli kde často nerozlišuje civilní a vojenské cíle což je příčina proč se objevilo na seznamu teroristických organizací.

Hlavním soupeřem civilního, tedy politického, křídla Hamásu je strana Fatah. Po volbách v roce 2006, kdy vyhrálo hnutí Hamás když získalo 74 křesel ze 132, se spory vyostřily do sporu s prvky občanské války. V roce 2007 se pak situace ještě více vyostřila a důsledkem toho bylo vytvoření absolutní vlády Hamásu nad pásmem Gazy a Fatahu na západním břehu.⁴⁶

Podle poslední konference Hamásu bude hnutí dál pokračovat ve své aktivitě s cílem osvobodit Palestinské území. Bureau Mosa Abu Marzouq, přední politik Hamásu prohlásil, že jediným východiskem z momentální situace jsou tři kroky. Prvním z nich je podpora Palestinské kauzy, druhým restrukturalizace Palestinského území a třetím ukončení Izraelského obléhání pásma Gaza.⁴⁷

3.4.5 Hizballáh

Neboli strana boží je odpověď Libanonských šítů na Izraelskou invazi do Libanonu v osmdesátých letech. Jedná se o hnutí radikálního islamismu, které má největší podporu na jihu země a v jeho hlavním městě. Organizace je velmi podobná muslimskému bratrstvu a hnutí hamás. Stejně jako dvě předchozí hnutí má civilní a vojenskou sekci. Velmi podobné jsou i postupy obou sekcí. Civilní se stejně jako u hamásu nebo muslimského bratrstva orientuje na charitu a postupné začlenění do politiky v Libanonu. Vojenská sekce pak provádí teroristické útoky nebo únosy. V roce 2005 se pak Hizballáhu podařilo získat 23 ze 128 křesel v libanonském parlamentu.⁴⁸

Hlavní záměr Libanonského Hizballáhu je v současné době dál podporovat nestabilitu Sýrie, podporovat militantní a teroristické organizace zbraněmi a bojovníky,

⁴⁶ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 69-70.

⁴⁷ DDOS-GUARD. DDOS-GUARD [online]. 2018 [cit. 2018-15-1] Dostupné z: <http://hamas.ps/en/post/1909/three-steps-to-see-a-way-out-of-current-situation-hamas-official-says>

⁴⁸ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007, s. 75-76.

s cílem narušit aktivity Spojených Států Amerických, Izraele a Saudské Arábie v oblasti.

49

3.4.6 Islámský stát

Vznik Islámského státu, respektive organizace ze které vznikl, se datuje na rok 1999. Oficiální vznik Islámského státu, jak ho známe nyní je rok 2014. V tom samém roce dobyl velkou část Iráku a Sýrie. Organizace se původně příliš nelišila od dalších islamistických teroristických organizací. Jeho prvním cílem bylo svrhnout vládu v Jordánsku odkud pocházel jeho zakladatel az-Zarqáwí. Od roku 2001 využívala tato organizace, jako útočiště Afghánistán kde měla svoje výcvikové tábory a odkud plánovala svoje výpady do Jordánska. Po intervenci USA do Afghánistánu se však musela stáhnout na území Iráku kde pokračovala ve svojí činnosti. Po smrti az-Zarqáwího se přejmenovala na Islámský stát v Iráku pod vedením nového vůdce Abú Umara al-Baghdádího, který měl mnohem ambicióznější cíle než jeho předchůdce. Od samého začátku začal budovat vládní kabinet a kvazistátní strukturu která měla za úkol spravovat dobyté území. V roce 2006 měl Islámský stát v Iráku příjmy z pašeráctví ropy, výpalného a výkupného 70 až 200 milionu dolarů ročně. Klíčový byl pro jeho vzestup odchod USA z Iráku. Stahování USA bylo přímo úměrné pomalému sílení organizace, která měla ambice stát se chalífátem. V roce 2010 byl Abú Umara al-Baghdádí zabit a nahradil ho Abú Bakr al-Baghdádí. Ten vedl od roku 2011 pečlivě naplánované akce, které mu zajistili lidské zdroje a území. Území ovládané Islámským státem v Iráku začínalo fungovat jako samostatný stát se svou vládou i armádou. Nespornou výhodou byl přísun džihádistů ze zahraničí, které oproti ostatním teroristickým skupinám motivovala možnost žít v opravdovém chalífátu. Další velkou výhodou bylo velké množství zkušených důstojníků bývalé, Američany rozpuštěné, Irácké armády a tajných služeb. Řadové bojovníky pak získával z kmenů kteří byli motivováni vysokým žoldem, který činil od 500 do 600 dolarů měsíčně. Od roku 2008 do roku 2014 se Islámskému státu podařilo navýšit počty komitantů z 800 na 31000. V roce 2014 činil roční příjem zejména díky prodeji ropy 2 miliardy dolarů ročně.⁵⁰

⁴⁹ COATS, D., R. *Worldwide Threat Assessment of the US Intelligence Community. Statement for the Record* [online]. Director of National Intelligence, 2018. [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.dni.gov/files/documents/Newsroom/Testimonies/2018-ATA---Unclassified-SSCI.pdf>.

⁵⁰ HERMANN, R. *Konečná stanice – Islámský stát? Selhání státu a náboženská válka v arabském světě*. Praha: Academia, 2016, s. 29-70.

Momentálně se bude islámský stát pravděpodobně soustředit na obnovu bojeschopnosti v Iráku a Sýrii. Bude pravděpodobně posilovat svoji globální pozici, glorifikovat svoji kauzu, plánovat mezinárodní útoky a vyzývat svoje stoupence k útokům v jejich domovských státech. S největší pravděpodobností se bude islámský stát soustředit na transnacionální útoky. Vedení organizace se bude snažit udržet svoji myšlenku naživu pomocí těchto útoků, aby oslabilo vůli koaličních jednotek. Pokud bude jejich odkaz pořád naživu, bude těžké prohlásit islámský stát za poražený.⁵¹

3.5 Aktuální projevy islamistického terorismu⁵²

Následující projevy islamistického terorismu jsou zpracované za období 2017 – 2018. Většina dat pochází z think tanku Institute for Economics and Peace, který spolupracuje s řadou nadnárodních organizací jako jsou Spojené Národy, Severoatlantická aliance, Kings college London nebo Wolrd Bank Group.

Islámský stát v Iráku a Levantě, nebo také ISIL, ISIS, Daesh byla v daném období nejaktivnější teroristická organizace vůbec. Její primární aktivity byly zaměřeny na Irák a Sýrii a udržení chalífátu na získaném území. Za aktuální období byl počet obětí islámského státu nejnižší od roku 2013. Islámský stát utrpěl významné ztráty, které vedly ke snížení operačního tempa. Mezinárodní koalice Syrských a Iráckých rebelů úspěšně znovuzískaly dvě nejvýznamnější bašty teroristů, a to město Mosul a Raqqa. Za uvedené období Daesh ztratil přes 60% svého území. V roce 2017 došlo k výraznému poklesu počtu obětí teroristů a to z 9150 na 4350. Islámský stát zůstává pořád aktivní v 10 zemích a za uvedené období útočila v 286 městech na 4 kontinentech. Momentálně (2019) probíhají boje o poslední útočiště teroristů z islámského státu. Řada státníků i médií hovoří o porážce Daes, ale je třeba si uvědomit, že řada teroristů je již dávno ukrytá nebo se teprve zradikalizuje. Daes je revoluční myšlenka a ideologie, kterou bude následovat celá řada muslimů po celém světě. Hovořit tedy o porážce Islámského státu v roce 2019 je pravděpodobně předčasné.

Dalším projevem je aktivita pašunského hnutí na území Afghánistánu a Pákistánu Talibán. Ačkoliv se momentálně (2019) hovoří o úspěšných mírových jednáních v Kataru

⁵¹ COATS, D., R. *Worldwide Threat Assessment of the US Intelligence Community. Statement for the Record* [online]. Director of National Intelligence, 2018. [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.dni.gov/files/documents/Newsroom/Testimonies/2018-ATA---Unclassified-SSCI.pdf>.

⁵² INSTITUTE FOR ECONOMICS AND PEACE. *Global terrorism index 2018. In Vision of humanity* [online]. Copyright © 2018 IEP, 2018. [2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-16047709>.

Talibán dál pokračuje ve své ofenzivě a podle global terrorism index je 82% obětí Talibánu z období posledních 5 let. Na rozdíl od Daesh Talibán aktivně útočí pouze v jedné zemi, a to v Afghánistánu. V uvedeném období zemřelo při 699 útocích hnutí 3571 lidí. Nejkrvavějším útokem byl sebevražedný atentát v Gardezu, provincii Paktia. Talibán zde zabil 74 lidí a dalších 236 zranil. Talibán v roce 2017 pokračoval hlavně v útocích na ANP (Afghanistan national police) a ANA (Afghanistan national army) a při útocích zabil 2419 příslušníků ANDSF (Afghanistan national defense and security forces). V uvedeném období zabil 548 civilistů což je o 50% méně než v roce 2016.

Al-Shabaab, salafistická militantní skupina, která působí ve východní Africe je sesterskou organizací Al Kaidy v Somálsku a Keni. V uplynulém období se stala nejvražednější islamistickou teroristickou organizací v sub-Saharské Africe a přeskočila tak další islamistickou skupinu Boko Haram. V roce 2017 skupina zabila 1457 lidí z toho 67% útoků bylo v hlavním městě Somálska v Mogadišu. Skupina je také zodpovědná za nejkrvavější útok celkově. Jednalo se o sebevražedný útok nákladním automobilem na hotel, při kterém zemřelo 588 lidí. Momentálně má Al-Shabaab dostatek sil a prostředků pro pokračování boje se Somálskou vládou.

Boko Haram, teroristická skupina, která zaznamenala vrchol v roce 2014 je dál nejnebezpečnější islamistickou skupinou v Nigerii. V uvedeném období byl zaznamenán nárůst aktivity od roku 2016. V roce 2017 Boko Haram provedla 272 útoků a zabila při nich 1254 lidí.

Výše zmíněné skupiny mají několik společných jmenovatelů. Prvním z nich je islamistický fundamentalismus a náboženský terorismus. Dalším společným jmenovatelem je pro ně pak taktika používaná při prosazování svých cílů. V uvedeném období byl nejčastější formou útoku sebevražedný terorismus. Největší ztráty na životech měl pak takzvaný SVBIED (Suicide Vehicle Borne Improvised Explosive Device). Všechny skupiny jsou pak zodpovědné za nejvíce obětí terorismu v uplynulém období. Pokud se podíváme na žebříček 50 nejhorších teroristických útoků za rok 2017 v tabulce níže, zjistíme, že všechny byly spáchané islamistickými fundamentalisty.

Tab. 2: 50 nejhorších teroristických útoků v roce 2018.⁵³

Rank	Country	Date	City	Organisation	Fatalities	Attack type
1	Somalia	14/10/17	Mogadishu	Al-Shabaab	588	Bombing/Explosion
2	Egypt	24/11/17	Beir al-Abd	Sinai Province of the Islamic State	311	Bombing/Explosion
3	Iraq	17/3/17	Mosul	ISIL	230	Hostage Taking (Barricade Incident)
4	Iraq	4/6/17	Tal Afar	ISIL	200	Hostage Taking (Kidnapping)
5	Iraq	1/6/17	Mosul	ISIL	163	Armed Assault
6	Libya	18/5/17	Brak	Misrata Brigades	141	Hostage Taking (Barricade Incident)
7	Central African Rep	8/5/17	Alindao	Union for Peace in Central Africa (UPC)	133	Hostage Taking (Barricade Incident)
8	Syria	2/10/17	Qaryatayn	ISIL	128	Hostage Taking (Kidnapping)
9	Syria	15/4/17	Aleppo	Jaysh al-Islam (Syria)	127	Bombing/Explosion
10	Central African Rep	13/5/17	Bangassou	Anti-Balaka Militia	108	Hostage Taking (Barricade Incident)
11	Iraq	21/6/17	Mosul	ISIL	100	Bombing/Explosion
12	Afghanistan	31/5/17	Kabul	Khorasan Chapter of the Islamic State	93	Bombing/Explosion
13	Pakistan	16/2/17	Sehwan	Khorasan Chapter of the Islamic State	91	Bombing/Explosion
14	Somalia	8/6/17	Af Urur	Al-Shabaab	77	Hostage Taking (Kidnapping)
15	Syria	4/11/17	Deir ez-Zor	ISIL	76	Bombing/Explosion
16	Afghanistan	17/10/17	Gardez	Taliban	74	Bombing/Explosion
17	Nigeria	20/3/17	Zaki Biam	Fulani extremists	73	Armed Assault
18	Afghanistan	2/8/17	Gomal district	Taliban	72	Armed Assault
19	Afghanistan	3/8/17	Mirza Wulang	Taliban	72	Hostage Taking (Kidnapping)
20	Nigeria	25/7/17	Jibi	Boko Haram	69	Hostage Taking (Kidnapping)
21	Iraq	11/5/17	Mosul	ISIL	64	Hostage Taking (Kidnapping)
22	United States	1/10/17	Las Vegas	Anti-Government extremists	59	Armed Assault
23	Nigeria	21/11/17	Mubi	Boko Haram	59	Bombing/Explosion
24	Niger	9/4/17	Gueskerou	Boko Haram	57	Armed Assault
25	Afghanistan	30/9/17	Chora district	Taliban	57	Bombing/Explosion
26	Afghanistan	20/10/17	Kabul	Khorasan Chapter of the Islamic State	57	Bombing/Explosion
27	Dem Rep of the Congo	4/8/17	Lambukilela	Twa Militia	55	Unknown
28	Yemen	5/11/17	Aden	Adan-Abyan Province of the Islamic State	55	Hostage Taking (Barricade Incident)
29	Afghanistan	8/3/17	Kabul	Khorasan Chapter of the Islamic State	54	Bombing/Explosion
30	South Sudan	14/4/17	Raja	SPLM-IO	53	Armed Assault
31	Afghanistan	14/12/17	Sangcharak district	Taliban	52	Unknown
32	Afghanistan	28/12/17	Kabul	Khorasan Chapter of the Islamic State	51	Bombing/Explosion
33	Afghanistan	7/5/17	Nawabad	Taliban	50	Armed Assault
34	Dem Rep of the Congo	17/5/17	Kinshasa	Bunda Dia Kongo (BDK)	50	Armed Assault
35	Nigeria	30/12/17	Mafa	Boko Haram	50	Unknown
36	Iraq	26/3/17	Khanukah	ISIL	49	Unknown
37	Afghanistan	26/7/17	Waygal	Taliban	47	Armed Assault
38	Iraq	14/9/17	Nasiriyah	ISIL	46	Bombing/Explosion
39	Iraq	16/2/17	Baghdad	ISIL	45	Bombing/Explosion
40	Myanmar	25/8/17	Ye Baw Kya	Arakan Rohingya Salvation Army (ARSA)	45	Hostage Taking (Kidnapping)
41	Nigeria	6/11/17	Gulak	Boko Haram	45	Bombing/Explosion
42	Iraq	14/9/17	Nasiriyah	ISIL	44	Bombing/Explosion
43	Syria	7/1/17	Azaz	ISIL	43	Bombing/Explosion
44	Afghanistan	17/8/17	Gomal district	Taliban	43	Armed Assault
45	Iraq	3/6/17	Mosul	ISIL	41	Armed Assault
46	Somalia	19/2/17	Mogadishu	Al-Shabaab	40	Bombing/Explosion
47	Pakistan	23/6/17	Parachinar	Lashkar-e-Jhangvi	40	Bombing/Explosion
48	Turkey	1/1/17	Istanbul	ISIL	39	Armed Assault
49	Dem Rep of the Congo	24/3/17	Kananga district	Kamwina Nsapu Militia	39	Hostage Taking (Kidnapping)
50	Pakistan	23/6/17	Parachinar	Lashkar-e-Jhangvi	39	Bombing/Explosion

⁵³ INSTITUTE FOR ECONOMICS AND PEACE. Global terrorism index 2018. In Vision of humanity [online]. Copyright © 2018 IEP, 2018. [2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-16047709>.

zpravodajskými agenturami nebo vlastní preference bezpečnostní politiky jednotlivých států Evropské Unie. V současné době by měla Unie vycházet z poznatků získaných po teroristických útocích v Londýně, Paříži nebo Madridu. Napříč Uníí existuje mnoho početných muslimských komunit. V rámci těchto komunit se vyskytují jednotlivci a skupiny, náchylné k islamistickému fundamentalismu, skupiny budující si svou vlastní identitu založenou na radikální islamistické ideologii. Tyto skupiny pak mohou vytvářet zázemí pro teroristickou činnost. Méně závažné formy patologických sociálních jevů jsou například kriminalita přistěhovalců, náboženské střety nebo nepřizpůsobivost.⁵⁴

4.1 Protiteroristická opatření EU

Bezpečnostní strategie Evropské Unie má dva aspekty – vnitřní a vnější. Oba tyto aspekty jsou v evropském právu umístěny technicky odděleně, ale existuje celá řada faktorů, ve kterých se vzájemně ovlivňují. Evropská Unie v minulosti přijala dva velmi důležité dokumenty, které byly reakcí na teroristické útoky z 11. září 2001. Cílem prvního z nich bylo označit intervenci Spojených států do Afghánistánu jako legitimní. Druhým významným dokumentem byl Akční plán Unie pro boj proti terorismu, jehož cílem byla společná definice terorismu a evropský zatýkácí rozkaz. Dále vyzýval mimo jiné k lepší součinnosti evropských států, zpravodajských agentur nebo k vytvoření mezinárodního protiteroristického týmu. Na zasedání Evropské rady 21. října 2001 byl pak vydán navazující dokument ve kterém byly konkrétní kroky k zajištění této spolupráce.⁵⁵

4.2 Právní úprava

Evropská Unie zmiňuje pojem terorismus v Lisabonské smlouvě. Konkrétně v článku 75, 88, 222 SFEU. Počátky spolupráce členských států v boji proti terorismu sahají do osmdesátých let kdy byla vytvořena skupina TREVI. Jednalo se o platformu, která sloužila k výměně informací mezi policejními orgány a zpravodajskými agenturami. Mezi nejdůležitější právní akty Evropské unie patří hlavně:

”

⁵⁴ PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 351-356

⁵⁵ PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 378.

- *nařízení Rady č. 2580/2001 ze dne 27. prosince 2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti určitým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu,*
- *rozhodnutí Rady č. 2001/927/ES ze dne 27. prosince 2001 k sestavení listiny podle článku 2 odst. 3 nařízení Rady č. 2580/2001,*
- *nařízení Rady č. 467/2001 ze dne 9. března 2001, kterým se zmrazuje majetek určitých osob a skupin,*
- *společný postoj Rady ze dne 27. prosince 2001 o boji proti terorismu (2001/930/SZBP),*
- *rozhodnutí Rady ze dne 19. prosince 2002 o implementaci zvláštních opatření v policejní a justiční spolupráci v boji s terorismem (2003/48/JVV), vydané k provedení shora uvedeného společného postoje z 27. prosince 2001,*
- *rámcové rozhodnutí ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu,*
- *rámcové rozhodnutí ze dne 13. června 2002 o boji proti terorismu (2002/475/JVV),*
- *rozhodnutí Rady ze dne 28. února 2002 o zřízení Eurojustu,*
- *směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/97/ES ze dne 4. prosince 2001, kterou se mění směrnice Rady č. 91/308/EHS o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz.*⁵⁶

4.3 Typologie protiteroristický nástrojů Evropské Unie⁵⁷

Největšími hráči na poli bezpečnosti Unie jsou bezesporu Německo, Francie a Spojené království. Přístup těchto zemí se pak v mnohém liší. Například Spojené království oproti Německu velice podporuje nasazování sil do mimo evropských operací. Evropská Unie přijala řadu nástrojů, které mají za úkol hlavně zefektivnit spolupráci v rámci Evropské Unie a umožnit co nejrychlejší reakci.

„Protiteroristické nástroje Unie lze v zásadě rozdělovat na:

a) politické nástroje – komplexní / koncepční, specifické (včetně civilní ochrany),

⁵⁶ PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 382.

⁵⁷ PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 383-397.

b) *právní nástroje – Europol, Eurojust, evropský zatýkací rozkaz atd.* ⁵⁸

První ze jmenovaných, a to politické nástroje mají pouze morálně-politickou závaznost a jsou to nástroje ve formách akčních plánů nebo strategií. Slouží primárně k vytyčování cílů a úkolů.

Právní nástroje pak navazují na politické nástroje a závěry Evropské rady. Přijaté právní nástroje jsou zejména v oblasti justiční a policejní spolupráce, dále pak v oblasti prevence nebo civilní ochrany.

4.4 Vybrané protiteroristické politické nástroje Evropské Unie

4.4.1 Evropská bezpečnostní strategie z roku 2003

Jedná se o první doktrinální dokument Unie, který se týká oblasti vnější politiky. Postupem času na ní navázali další dokumenty, například Evropská politika sousedství a Strategie EU pro boj proti terorismu 2005. Přijetím této strategie Evropská Unie ukázala, že není pouze ekonomickou velmocí. Ukázala se jako velmoc s globálním přístupem k bezpečnosti. Na rozdíl od USA však není koncepcí doktrínou vojenské intervence. Mezi základní pilíře této koncepce patří takzvaný multilateralismus, který vychází z aplikace politického dialogu, diplomatického nátlaku, sběru informací a analýzy situace a teprve pak k použití vojenského zásahu. Navzdory jinému postupu se však jedná o dokument, který má stejné priority jako ten americký. Hlavní rozdíl tedy spočívá v metodách dosažení požadovaných cílů. Obě dvě koncepce pak mají výhody i nevýhody. Z dlouhodobého hlediska je podle odborníků výhodnější právě ta evropská a to z důvodu většího úspěchu na poli mezinárodního práva. Výhoda spočívá v tom, že evropská strategie nereaguje pouze na následky, ale snaží se problém podchytit už u samého počátku a přijmout dlouhodobá řešení.⁵⁹

„V návaznosti na tyto skutečnosti v přístupu k hrozbě mezinárodního terorismu klade Unie rozhodující důraz na tyto směry preventivního působení:

- *posilování mezinárodní spolupráce,*

⁵⁸ PIKNA, B. Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 383.

⁵⁹ PIKNA, B. Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 348.

- zamezování přístupu teroristů k finančním a jiným ekonomickým zdrojům,
- zvyšování připravenosti k prevenci teroristických úderů,
- zdokonalování schopností nezbytných pro zvládnání důsledků případných teroristických úderů,
- zajišťování bezpečnosti mezinárodní dopravy a zlepšování hraniční kontroly,
- soustředění pozornosti na ty faktory, které usnadňují nábor do teroristických organizací (jde rovněž o bariéry a vzájemné předsudky mezi různými kulturami a náboženstvími, dialog mezi kulturami).⁶⁰

Dále tento dokument ve své první části definuje klíčové bezpečnostní hrozby, mezi něž patří terorismus, proliferace ZHN (zbraní hromadného ničení), regionální konflikty, nefunkční státy a organizovaný zločin. Druhá část se pak zabývá třemi strategickými cíli Evropské Unie. Prvním cílem je zvětšení bezpečné zóny v okolí Evropy, cílem číslo dva je kladení důrazu na mezinárodní právní řád a posledním lepší flexibilitu Unie v reakcích na nové hrozby.⁶¹

4.4.2 Prohlášení k boji proti terorismu z roku 2004⁶²

Dokument začíná představením ve kterém evropská rada vyjadřuje sympatie a solidaritu obětem a rodinám teroristického útoku, který se stal v Madridu.

V dalších odstavcích slibuje jménem svým i všech členských států, že bude v boji s terorismem dělat vše co je v jejích silách. Odkazuje se přitom na UN Security Council Resolution 1373 z roku 2001. Následují vymezení jednotlivých úkolů.

Prvním z nich je článek 2. bezpečnostní strategie. Evropská rada identifikovala terorismus jako klíčovou hrozbu pro Evropskou Unii.

V bodu číslo dvě ukládá vypracovat konkrétní plány na implementaci strategie včetně doporučení pro boj s terorismem v jeho kořenech. Jako dlouhodobý cíl pak vidí působení na nábor nových teroristů.

⁶⁰ PIKNA, B. Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 385.

⁶¹ PIKNA, B. Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 386.

⁶² THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *Draft declaration on combating terrorism* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2004 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out/?typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-7486-2004-REV-3

Dalším bodem je pak posilování spolupráce mezi členskými státy. V tomto bodě je kladen důraz především na implementaci akčního plánu z roku 2001 a je vyjmenováno několik rámcových rozhodnutí, která by měla být implementována bez zbytečného odkladu. Jedná se například Evropské zatykače, společné vyšetřovací týmy, rozhodnutí o boji s terorismem, rozhodnutí o praní peněz nebo o vytvoření Eurojustu.

Šestým cílem jsou pak hraniční kontroly a kontrola dokladů. Evropská rada má za to, že tyto opatření jsou klíčové v boji proti terorismu. Apeluje proto například na zavedení biometrických údajů na identifikační průkazy osob.

Důležitým krokem je pak vytvoření funkce Evropského protiteroristického koordinátora, jehož úkolem je koordinovat činnost na poli boji s terorismem mezi radou a komisí. Dalšími body jsou pak:

- Asistence obětem,
- doložka o solidaritě,
- pokyny pro společný přístup k boji s terorismem,
- implementaci strategických cílů v akčním plánu k boji s terorismem,
- sdílení zpravodajských informací,
- prevence financování terorismu,
- opatření k ochraně obyvatelstva,
- mezinárodní spolupráce,
- plánovaná schůze k vyhodnocení implementovaných opatření.

V příloze číslo jedna pak najdeme revidovaný akční plán Evropské Unie pro boj s terorismem.

4.4.3 Akční plán EU na boj proti terorismu z roku 2004⁶³

Jedná se o rozpracování sedmi cílů, které stanovila Evropská rada v prohlášení o boji proti terorismu v roce 2004. Tento dokument byl vypracován v blízké spolupráci se zmíněným protiteroristickým koordinátorem, který byl stanoven taktéž v předešlém

⁶³ THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *EU Plan of Action on Combating Terrorism - Update* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2004 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out/?typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-14330-2004-REV-1

prohlášení. Tento dokument má tři hlavní části. V první části nalezneme úvodní slovo, ve druhé aktualizovaný matrix a třetí část se věnuje přehledu akcí, které jsou potřeba k implementaci akčního plánu členskými státy.

Deklarace Evropské Rady ze dne 25. března stanovilo následující strategické cíle:

- Prohloubení mezinárodní shody a podpořit mezinárodní boj s terorismem,
- snížení přístupu teroristů k finančním a ekonomickým zdrojům,
- maximalizace kapacity EU a členských států v oblasti detekce, vyšetřování a stíhání teroristů a prevence útoků,
- ochrana mezinárodní dopravy a zefektivnění hraničních kontrol,
- minimalizace následků teroristických útoků,
- definovat faktory, které vedou k podpoře a náboru k terorismu,
- stanovení cílů a akcí vedoucích k posílení kapacit protiteroristického boje v třetích zemích.

K těmto sedmi strategickým cílům se pak váže kolem 150 konkrétních akcí. Mnoho z nich má stanovené termíny splnění. Další akce jsou pak časově vymezené jako „jak nejrychleji je možné“ nebo „bez zbytečného odkladu“. Tyto akce jsou rozpracovány v samotném Akčním plánu. Každý cíl má pak několik bodů, které jsou rozděleny na:

- Opatření nebo akce,
- kompetentní orgán,
- termíny,
- stav a poznámku.

4.4.4 Odpověď Evropské Unie na bombové útoky v Londýně z roku 2005⁶⁴

Dalším politickým nástrojem je prohlášení Rady Unie, které je odpovědí Unie na bombové útoky v Londýně z července 2005. V prohlášení najdeme celkem deset bodů. Všechny tyto body již byly zakotveny v Akčním plánu z roku 2004. Rada

⁶⁴ THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *Council Declaration on the EU response to the London bombings* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2005 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out/?typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-11158-2005-INIT

prohlášením pouze apeluje na urychlení implementace těchto bodů. V dokumentu je dále zdůrazněno několik bodů:

- Vytvoření evropského rámce pro podporu sledování a vyšetřování teroristů za hranicemi,
- prevence před radikalizací občanů,
- zvýšení ochrany občanů a infrastruktury,
- minimalizace důsledků teroristických útoků.

4.4.5 Evropská strategie boje proti terorismu z roku 2005⁶⁵

V úvodu se Evropská Unie zavazuje k boji proti terorismu s kladením důrazu na respektování lidských práv, bezpečnější Evropu, svobodu občanů, bezpečnost a spravedlnost. Dále jsou pak představeny čtyři pilíře bezpečnostní strategie:

- Prevence,
- ochrana,
- stíhání,
- reakce.

V oblasti prevence se chce Evropa zaměřit na předcházení radikalizace s cílem zastavit další generaci teroristů. Hlavní tlak by měl být směřovaný především na omezení propagandy terorismu. V bodu 8 je pak zdůrazněno, že hlavní tíha boje proti extremismu a radikalizaci leží právě na členských státech a to především na regionální a lokální úrovni. Jako největší motor pro podporu radikalismu je pak samotná globalizace, která vede ke snadnějšímu cestování, převodu peněz a hlavně komunikaci. Jako konkrétní kroky jsou pak představeny například lepší kontrola internetu a monitorování cestování do bojových zón.

Ochrana je brána jako klíčová část strategie boje proti terorismu. Unie klade důraz především na lepší kontrolu externích hranic Evropské Unie. Mezi opatření, které mají ochranu zvýšit patří například biometrické údaje na pasech, vytvoření VIS (Visa

⁶⁵ THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *The European Union Counter-Terrorism Strategy* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2005 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out/?typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-14469-2005-REV-3

Information System) a posílení Frontexu. Dále je v ochraně kladen důraz na zefektivnění a standardizování civilní ochrany napříč Unii.

Stíháním se Evropa zavazuje k pronásledování a vyšetřování teroristů za hranice EU s cílem narušit plánování, cestování a komunikaci teroristů. V neposlední řadě pak odříznout teroristické organizace od prostředků, jak finančních, tak materiálních a přivést je ke spravedlnosti. K těmto cílům by je mělo dovést například zefektivnění Europolu a Eurojustu. Velký důraz je pak kladen na znemožnění teroristům zmocnit se zbraní, výbušnin, materiálů pro výrobu domácích výbušnin a CBRN (chemical, biological, radiological, nuclear) materiálům.

V posledním bodu, který je nazván reakce, se pojednává o přípravě k projevení solidarity a minimalizace důsledků teroristických útoků. Zmíněna je opět standardizace legislativy v oblasti civilní ochrany a zefektivnění kooperace jednotlivých složek civilní ochrany napříč Unii.

V závěru dokumentu jsou úkoly pro Evropskou Radu. Především se jedná o vyhodnocení progresu této strategie a to každých šest měsíců,

4.4.6 Akční plán EU boje proti terorismu z roku 2006⁶⁶

Jedná se pouze o aktualizovaný Akční plán z roku 2005. Aktualizace proběhly na základě připomínek členských států, koordinátora pro boj s terorismem a 6 měsíčních reportů o progresu od Rady Evropy.

Akční plán rozděluje konkrétní úkoly do 4 pilířů, které stanovuje bezpečnostní strategie Unie. Stejně jako u předešlého Akčního plánu každý pilíř obsahuje cíle a následně body, kterými chce daného cíle dosáhnout. Jednotlivé body pak obsahují jasnou akci nebo opatření, odpovědný orgán, termín splnění a stav s poznámkou.

⁶⁶ THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *EU Action Plan on combating terrorism* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2006 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out/?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-5771-2006-REV-1

4.4.7 Revidovaná strategie EU pro boj s radikalismem a nábor teroristů z roku 2014⁶⁷

Jedná se o aktualizaci původní strategie z roku 2005 na které se shodla Rada v roce 2013. Jako první je v aktualizované verzi úvodní slovo ve kterém je jasně řečeno, že terorismus je hrozba pro všechny členské státy a občany a Unie se zavazuje, že podnikne kroky proti všem formám terorismu, radikalismu a náboru teroristů. Dále je zmíněno, proč bylo potřeba původní verzi aktualizovat, a to zejména kvůli radikální změně v náboru teroristů za posledních 5 let.

Dalším bodem je takzvaná výzva. Je zde zmíněný hlavní cíl tohoto dokumentu, a to je prevence radikalizaci lidí a prevence proti náboru nové generace teroristů. Znovu je zde zdůrazněno, že tíha této výzvy spočívá především na jednotlivých členských státech. Jako východisko je označena především spolupráce vlády s nevládním sektorem, komunitami, a to hlavně na regionální a lokální úrovni. Rada pak zdůrazňuje, že veškerá opatření musí být v souladu s lidskými právy a svobodou občanů. Členské státy se mají vyvarovat hlavně stigmatizování jednotlivých lidských komunit.

V boji proti radikalizaci a náboru teroristů stanovuje následujících 10 bodů:

- Zlepšení bezpečnosti, spravedlnosti a rovných podmínek pro všechny,
- ujištění se, že hlas mainstreamového názoru bude převládat nad názorem extrémistů,
- zlepšení komunikace na úrovni vlády,
- podpora protiteroristických zpráv,
- boj proti radikalizaci a náboru na internetu,
- vycvičení všech pracovníků ve všech sektorech, které mohou vykonat prevenci ještě, než dojde k radikalizaci,
- podpora jedinců a komunit v budování odolnosti s cílem získat další nástroje v boji proti radikalismu a náboru teroristů,
- podpora uvolňovacích iniciativ,
- podpora výzkumu v oblasti trendů radikalizace a náboru teroristů,

⁶⁷ THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *Revised EU Strategy for Combating Radicalisation and Recruitment to Terrorism* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2014 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-9956-2014-INIT

- narovnat interní a externí proti radikalizační opatření.

V závěru je pak výzva, ve které Evropská Rada žádá o podporu, aktivitu a efektivní spolupráci mezi evropským proti teroristickým koordinátorem a členskými státy.

4.5 Protiteroristické právní nástroje Evropské Unie

Právní nástroje navazují na prohlášení a další dokumenty Evropské Rady. Jedná se o konkrétní právní akty zaměřené na boj s terorismem. Tyto právní akty jsou primárně zaměřeny na oblast policie a justice.⁶⁸

„Za nejdůležitější právní nástroje Unie zaměřené na boj s terorismem, nebo sním úzce související, lze považovat hlavně tyto:

- a) *Průmská smlouva,*
- b) *Europol,*
- c) *Eurojust,*
- d) *Úmluva EU o právní pomoci ve věcech trestních,*
- e) *Společné vyšetřovací týmy,*
- f) *Evropský zatýkací rozkaz.*⁶⁹

Klíčovým právním dokumentem je Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o boji proti terorismu. Toto nařízení vzniklo, aby narovnálo legislativu a představilo minimální postihy za provádění teroristických aktů. V článku číslo 1 je jasně definováno co je považováno za akt terorismu.⁷⁰

Česká legislativa promítla toto rámcové rozhodnutí do trestního zákoníku:

„ § 311 Teroristický útok

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo

⁶⁸ PIKNA, B. Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 397.

⁶⁹ PIKNA, B. Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 397.

⁷⁰ THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *EU rules on terrorist offences and related penalties* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2002 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3A133168>

protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

a) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví,

b) zmocní se rukojmí nebo provede únos,

c) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, včetně informačního systému, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, veřejné prostranství nebo majetek s cílem ohrozit tím lidské životy, bezpečnost uvedeného zařízení, systému nebo prostranství anebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

d) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem ohrozit tím lidské životy nebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

e) zmocní se letadla, lodi, jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo pevné plošiny na pevninské mělčině, nebo nad takovým dopravním prostředkem nebo pevnou plošinou vykonává kontrolu, anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu nebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž ohrozí život nebo zdraví lidí, bezpečnost takového dopravního prostředku anebo vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

f) nedovoleně vyrábí nebo jinak získá, přechovává, dováží, přepravuje, vyváží či jinak dodává nebo užije výbušninu, jadernou, biologickou, chemickou nebo jinou zbraň, anebo provádí nedovolený výzkum a vývoj jaderné, biologické, chemické nebo jiné zbraně nebo bojového prostředku nebo výbušniny zakázané zákonem nebo mezinárodní smlouvou, nebo

g) vydá lidi v obecné nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Stejně bude potrestán,

kdo jednáním uvedeným v odstavci 1 vyhrožuje,

kdo k takovému jednání veřejně podněcuje, nebo

kdo takové jednání, teroristu, teroristickou skupinu nebo jejího člena finančně, materiálně nebo jinak podporuje,

(3) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt,

c) způsobí-li takovým činem, že větší počet lidí zůstal bez přístřeší,

d) způsobí-li takovým činem přerušeni dopravy ve větším rozsahu,

e) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,

f) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,

g) ohrozí-li takovým činem závažně mezinárodní postavení České republiky nebo postavení mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, nebo

h) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.“⁷¹

Podle reportu Evropské komise směrem k Evropské Radě a parlamentu, který se zabývá implementací tohoto Rámcového nařízení byly stanoveny závěrečné poznámky. Podle nich většina členských států implementovala toto Rámcové nařízení do národní

⁷¹ DRAŠTÍK, A., et al. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 3264 s.

legislativy. Nejčastější diskutovanou věcí při implementaci byla otázka základních lidských práv.⁷²

5 Obsahová analýza časopisu Rumiyah

Rumiyah je online měsíčník vydávaný Islámským státem v Iráku a Levantě za účelem propagandy a rekrutace. První číslo bylo vydáno 5. srpna 2016 v angličtině, ruštině, francouzštině, němčině a indonézštině. Měsíčník Rumiyah je pokračovatelem časopisu Dabiq. Předmětem analýzy bude 13 dílů magazínu Rumiyah vydaného Al Hayat media centrem.

5.1 Základní prvky časopisu

Časopis Rumiyah pravděpodobně nahradil svého předchůdce z důvodu obsazení stejnojmenného města Dabiq v Sýrii⁷³ rebely podporovanými Tureckem. Struktura časopisu vypadá následovně:

- Foreword (úvodní slovo)
- Exclusive (exkluzivní)
- Interview (rozhovor)
- Articles (články)
- Sisters (sestry)
- News (novinky)

Foreword (úvodní slovo) je obsažené v každém díle, kromě dílu číslo 8 a 9. Tato část je pravděpodobně cílena na stávající bojovníky a podporovatele islámského státu za účelem motivace a upevnování jejich přesvědčení v islámský stát. Jako příklad můžeme použít kapitolu Foreword z prvního dílu. Na první straně upoutá pozornost bojovník Islámského státu s odhodlaným pohledem a vlajkou na pozadí. Následuje motivační titulek „Stand and Die, Upon That for Which your Brothers Died“ (Postav se a zemři, za to, za co zemřeli tvoji bratři) dále pak článek pokračuje dvěma stranami textu kde se míchají odstavce

⁷² THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the implementation of Council Framework* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2008 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3A133168>

⁷³ SHAHEEN, K. *Turkish-backed Syrian rebels recapture town of Dabiq from Isis* [online]. Copyright THE GUARDIAN, 2016. [cit. 2019-02-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/oct/16/turkish-opposition-fighters-syria-dabiq-islamic-state>

napadající muslimy bojující proti islámskému státu s motivačními pro stávající bojovníky islámského státu. To vše proložené náboženskými citacemi z hadísů.

Exclusive (exkluzivně) je součástí dílů 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 a 11. Zpravidla obsahuje memoranda nebo články vybízející k teroru na káfirech. Velice zajímavým článkem je seriál nazvaný Just Terror Tactics (taktika teroru) a je obsažen v dílech 2, 3, 5, a 9. Tento typ článků nejen že čtenáře vybízí, ale dává mu podrobný návod, jak provést útok proti nevěřícím. Pro příklad použijeme 5. díl magazínu. Článek Just Terror Tactics začíná opět povedenou grafikou a zobrazuje hasiče při hašení požáru. Následuje jedna strana textu, která oslavuje teroristy, kteří spáchali útoky v Berlíně a na Ohio State University. Na další straně je pak podrobný návod na výrobu a použití Molotovova koktejlu a jeho modifikace zvané Napalm. Poslední strana je pak zaměřená na samotné plánování a výběr cíle. Autor textu pak přímo tipuje konkrétní budovu v Dallasu a upozorňuje případné útočníky, jak se k útoku přihlásit. Je evidentní, že tento typ článků míří hlavně na radikální muslimy, kteří žijí v západních zemích. Domnívám se, že první část článku, která přímo jmenuje a oslavuje konkrétní teroristy, plní stěžejní roli a může být hlavním motivem pro realizaci takového aktu dalším muslimem.

Interview (rozhovor) najdeme v dílech 1, 5, 6, 9, 10. V této části najdeme rozhovory s duchovními, lidmi vykonávajícími státní správu anebo lidmi, kteří jsou jakým si dobrým příkladem pro ostatní. Rozhovory z pravidla obsahují přímé i nepřímé zprávy a kázání.

Articles (články) jsou obsaženy ve všech vydaných dílech. V této části jsou zastoupeny všechny druhy obsahu, které jsou definovány níže. Zpravidla se jedná o kombinaci náboženské a politické propagandy. V posledních dílech zde pak najdeme i jakýsi pokus o oprášení slávy islámského státu a podvědomé přesvědčování čtenáře, že chalífát stále existuje.

Sisters (sestry) je seriál článků obsažených v 5, 6, 10, a 11 díle. Už na první pohled se zásadně odlišuje od ostatního obsahu. Jeho grafiky jsou nenásilné a působí svěže a poutavě. Jedná se o obsah zaměřený na problematiku žen v islámském státu. Například v díle číslo 10 najdeme článek s nadpisem „Be a supporter, Not a demoralizer“ (Buď mu oporou a nedemoralizuj ho.) umístěném na fialovo oranžové grafice kde je v popředí květina a pozadí tvoří projíždějící kolona bojovníků. Následují pak 3 strany textu zaměřeného primárně na ženy a takzvaný scaremongering (anglický výraz pro lidi šířící paniku).

News (novinky) jsou stejně jako kategorie Articles (články) obsaženy ve všech třinácti dílech. Jedná se výlučně o informace z operací. Zpravidla jsou to tři strany zpravodajství, které jsou rozděleny podle geografické polohy. Po třech stranách následuje velice profesionálně zpracovaná infografika v číslech.

5.2 Obsahová analýza ⁷⁴

Měsíčník Rumiya je graficky velice povedený a jednotlivé grafiky čtenáře na první pohled zaujmou. Časopis vychází online a je dostupný téměř pro kohokoliv. Odkazy na něj naleznete na anglofonních diskuzních fórech a všech sociálních sítích. Klíčovým aspektem je množství jazyků, do kterých je překládán. Díky anglickým, francouzským a ruským překladům dokáže oslovit muslima kdekoliv na světě.

5.2.1 Kvalitativní analýza

Obsahová analýza bude realizována technikou kvalitativní analýzy. Jednotlivé články budou kódovány do kategorií, které budou zakládány, slučovány a následně rušeny. V kvalitativní analýze se zaměříme na všech 13 dílů časopisu Rumiya. Jednotlivá čísla budou analyzována každé zvlášť a výsledkem bude poměr obsahu na jednotku stránky.

Získaná data byla rozdělena do 3 kategorií podle druhu obsahu:

1. Texty zaměřené na působení teroru
2. Religionisticky politické texty
3. Texty zaměřené na upevnění chalífátu

Texty zaměřené na působení teroru, označené kódem teror, tvoří přibližně jednu čtvrtinu obsahu v každém čísle, kromě čísla 12, ve kterém tvoří více než polovinu. Samotný obsah je pak rozdělen na několik částí. Hlavním pilířem je obsah zaměřený na provedené a probíhající operace, který tvoří třetinu obsahu. Operace jsou rozdělené po jednotlivých geografických oblastech. Tyto stránky tvořené především textem pak poutají vypracovanými, číselnými grafikami. Další součástí jsou stránky obsahující odkazy na online videa.

⁷⁴ SCHULZ, Winfried a Irena REIFOVÁ. *Analýza obsahu mediálních sdělení. 2., přeprac. vyd.* Praha: Karolinum, 2004.

Nábožensko-politické texty, označené kódem RPT, tvoří vždy přibližně polovinu obsahu každého čísla. Jedná se především o citáty z Koránu a dalších náboženských textů, které jsou následně popsány, vyloženy a doplněny velice profesionálně zpracovanou grafikou. Tyto texty jsou pak doplňovány politicky mířenými texty opředené náboženskou rétorikou s cílem legitimizovat chalífát. Vše pak doplňují historické články.

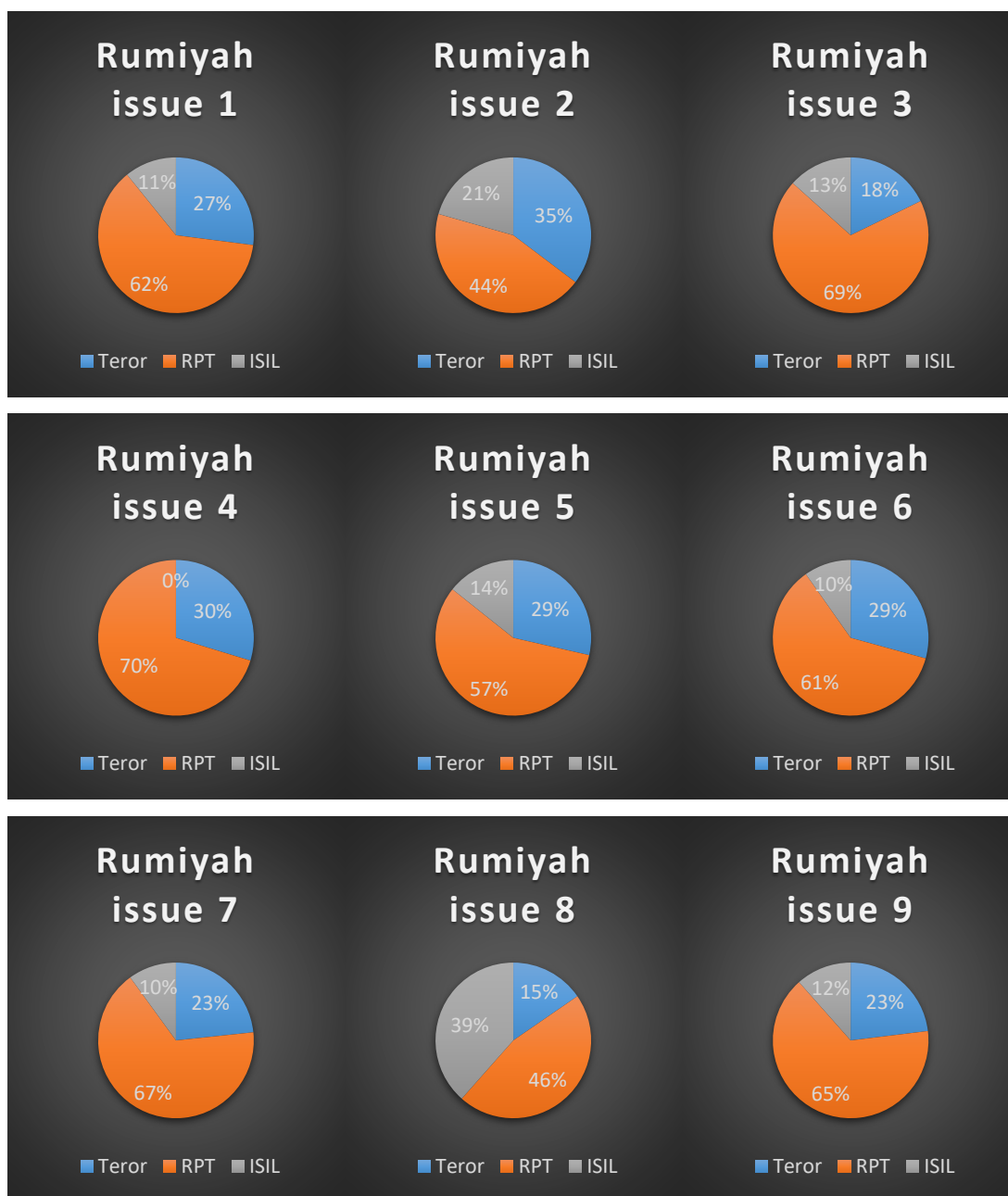
Texty zaměřené na upevnění chalífátu, označené kódem ISIL, jsou v díle 1 až 6 tvořeny především příběhy lidí, kteří se svým dílem zapojili do fungování chalífátu s cílem získat do svých řad nové členy. Od dílu 7 jsou pak až do dílu 13 doplněny o již v té době oprašovanou velikost a funkčnost chalífátu.

Tab. 3: Přehled počtu stran dle kategorií v jednotlivých dílech:⁷⁵

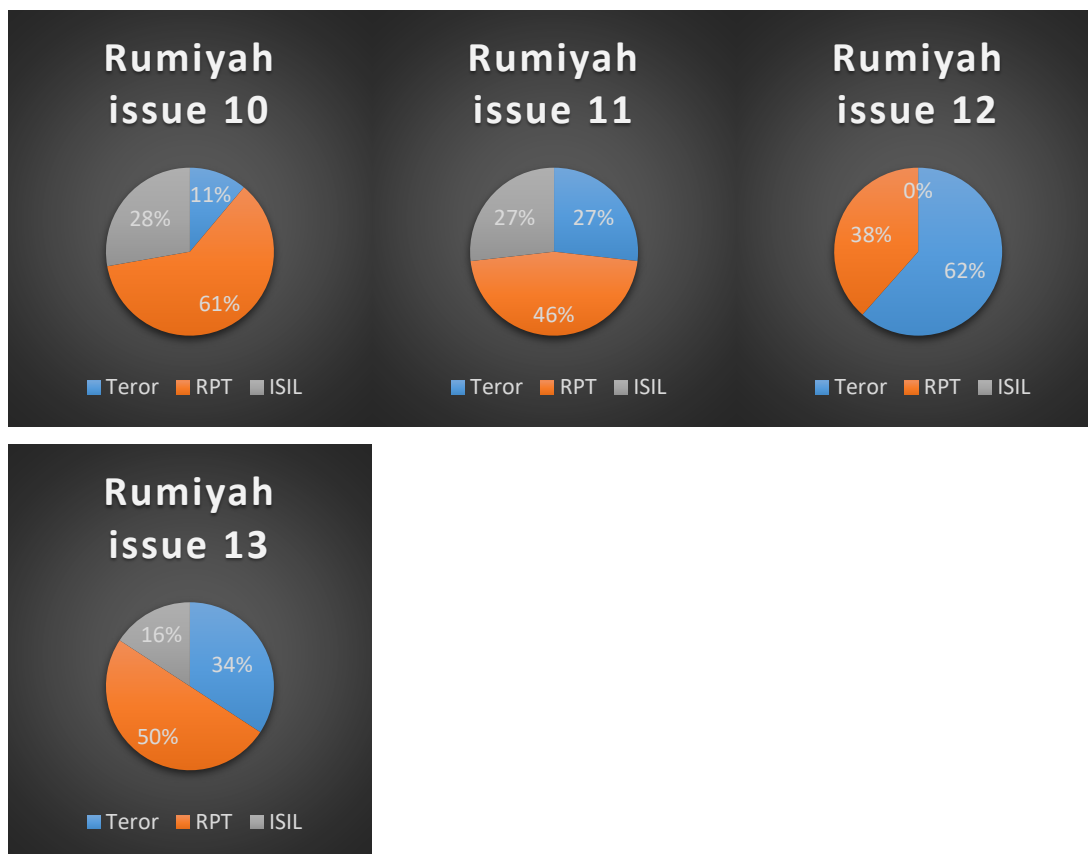
Kategorie	Číslo												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Teror	10	12	8	11	12	12	7	6	12	4	15	24	13
RPT	23	15	31	26	24	25	20	18	34	22	26	15	19
ISIL	4	7	6	0	6	4	3	15	6	10	15	0	6

⁷⁵ Autor

Graf. 1: Grafické znázornění počtu stran dle kategorií v jednotlivých dílech.⁷⁶

⁷⁶ Autor

Tab. 4: Přehled počtu stran dle kategorií v jednotlivých dílech:⁷⁷

	Číslo												
Kategorie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Grafika	6	7	8	10	5	9	7	6	4	5	4	5	5
Psaný text	31	31	35	32	37	32	24	33	48	31	52	34	33

5.2.2 Shrnutí obsahové analýzy časopisu Rumiya

Pokud se podíváme na výše uvedené grafy jednotlivých dílů zjistíme, že nábožensko-politické texty téměř vždy tvořily polovinu psaného textu. Po obsahové stránce se jednalo o texty určené k šíření nenávisti nebo texty motivační.

Nejstabilnějším článkem byla kategorie pod kódovým označením Teror. Až na číslo 11, ve kterém tvořila pouze 11%, a číslo 12, ve kterém tvořila téměř 60% byla v rozsahu jedné třetiny obsahu.

Nejméně zastoupenou kategorií byla pak kategorie pod kódovým označením ISIL. A to zřejmě z důvodu postupného ztrácení území.

⁷⁷ Autor

5.2.3 Zdroje informací pro obsahovou analýzu

Al Hayat Media Center 2016. Rumiya Issue 1.

Al Hayat Media Center 2016. Rumiya Issue 2.

Al Hayat Media Center 2016. Rumiya Issue 3.

Al Hayat Media Center 2016. Rumiya Issue 4.

Al Hayat Media Center 2017. Rumiya Issue 5.

Al Hayat Media Center 2017. Rumiya Issue 6.

Al Hayat Media Center 2017. Rumiya Issue 7.

Al Hayat Media Center 2017. Rumiya Issue 8.

Al Hayat Media Center 2017. Rumiya Issue 9.

Al Hayat Media Center 2017. Rumiya Issue 10.

Al Hayat Media Center 2017. Rumiya Issue 11.

Al Hayat Media Center 2017. Rumiya Issue 12.

Al Hayat Media Center 2017. Rumiya Issue 13.

Dostupné online z: <https://jihadology.net/category/rome-magazine/>

Závěr

Bakalářská práce se zabývala minimální definicí terorismu, zejména pak islamistickým terorismem a protiteroristickými nástroji Evropské Unie. Dále se práce zabývá obsahovou analýzou časopisu Rumiyah. V závěru práce je teoretická část okomentovaná autorem na základě jeho vlastních zkušeností.

Autor z vlastních zkušeností z operací ví, že bývá velmi těžké rozlišit kde je hranice mezi terorismem a partyzánskou válkou. U konfliktů na islámských územích to platí dvojnásob. Tenkou hranici ovlivňuje zejména kmenové zřízení, decentralizace moci a neméně politické aspekty islámu. Pokud se podíváme na konkrétní případ konfliktu na území Afghánistánu, se kterým mám praktické zkušenosti zejména na taktické úrovni, je rozlišování velmi těžké. Afghánistán je islámská republika s centrální vládou, která není schopná, ani nikdy nebyla, kontrolovat většinu území. Obyvatelstvo zde funguje spíše na lokální úrovni v kmenových uskupeních, které mají své vlastní bezpečnostní rady a warlordy, kteří mnohdy disponují značnými silami i prostředky. Celou situaci pak stěžuje ještě třetí a velmi vyrovnaný soupeř terorismu i partyzánské války, a to je organizovaný zločin. Všechny tyto tři úrovně se pak prolínají a je velmi těžké jednu od druhé rozlišit.

Tyto tři druhy vedení války se pak promítají i do samotných forem islamistického terorismu. Například u náboženského terorismu se mnohem více setkáme se sebevražednými útoky nebo útoky na civilní obyvatelstvo. U organizovaného zločinu se spíše setkáváme s útoky ručními zbraněmi, improvizovanými výbušnými zařízeními nebo únosy. Téměř jistě se u něj nesetkáme s formou kyberdžihádu, který je typický spíše pro náboženský terorismus nebo partyzánský boj. Podle názoru autora je právě kyberdžihád největší hrozbou pro západní země, a to z toho důvodu, že i po porážce Islámského státu na zemi, bude dál přežívat jeho myšlenka a radikalizovat pomocí sociálních sítí a publikování časopisů jako je Rumiyah další muslimy daleko za hranicemi nepřítele.

Evropská Unie dává jasně najevo svoji odhodlanost bojovat proti islamistickým fundamentalistům na územích třetích států, které považuje za bašty teroristů. Problém je však rostoucí islamizace a radikalizace občanů samotné Unie. Z 40 000 bojovníků Islámského státu je momentálně zadrženo přes 800 Evropanů. Odpovědí je revidování strategie EU pro boj s radikalismem a nábor teroristů z roku 2014. Součástí revidované strategie je i akční plán, který je utajovaný. Vzhledem k povaze akčního plánu, který je

přílohou bezpečnostní strategie, můžeme očekávat, že se jedná o cíle rozpracované do jednotlivých akcí, které mají stanovený časový rámec plnění a odpovědný orgán.

Cíle bakalářské práce byly naplněny zejména teoretickou částí. Nicméně jako největší přínos bakalářské práce autor hodnotí empirickou část. I přes velmi bohatou zkušenost s islamismem a jeho nenávisť, po obsahové analýze zdrojů, které byli vybrány do kvalitativní analýzy si autor rozšířil obzor do jak velké absurdity a vážnosti zároveň můžou islamističtí fundamentalisté klesnout. Pokud vás zaujme obsahová analýza časopisu Rumiayah doporučuje ho vyhledat na internetu a seznámit se s ním.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ABDEL-SAMAD, H. *Islámský fašismus – analýza*. Praha: Knižní klub, 2016. 180 s. ISBN 978-80-242-5533-0.
2. AUST, A. *Handbook of international law*. 2nd ed. New York: Cambridge University Press, 2010. 592 s. ISBN 978-05021133494.
3. ČEJKA, M. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007. 223 s. ISBN 978-80-87029-19-0.
4. DRAŠTÍK, A., et al. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 3264 s. ISBN 978-80-7478-790-4.
5. HERMANN, R. *Konečná stanice – Islámský stát? Selhání státu a náboženská válka v arabském světě*. Praha: Academia, 2016. 115 s. ISBN 978-80-200-2607-1.
6. HOFFMAN, B. *Inside terrorism*. Rev. and expanded ed. New York: Columbia University Press, 2006. 453 s. ISBN 978-0231126991.
7. MENDEL, M. *Muslimové a jejich svět: o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu*. Vydání druhé. Praha: Dingir, 2018. 302 s. ISBN 978-80-86779-45-4.
8. PAPE, R. A. *Dying to win: the strategic logic of suicide terrorism*. New York: Random House Trade Paperbacks, 2006. 368 s. ISBN 978-0812973389.
9. PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. 432 s. ISBN 978-80-7380-611-8.
10. PRUDÍKOVÁ, D. Politické násilí na Korsice: Fronta národního osvobození Korsiky a její následovníci. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. s. 242-257. ISBN 978-80-7419-038-4.
11. RADĚJ, T. Sebevražedný terorismus – kult mučedníka v islámu. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. s. 183-197. Sociologické aktuality.
12. SCHIRRMACHEROVÁ, CH. *Islám a západní společnost*. Praha: Návrat domů, 2017. 126 s. ISBN 978-80-7255-400-3.
13. SCHULZ, W., et al. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 3 nezměn. vydání. Praha: Karolinum, 2011. 150 s. ISBN 978-80-246-1980-4.
14. SOULEIMANOV, E. Terorismus: pokus o terminologickou jasnost. In: SOULEIMANOV, E., et al. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. s. 32-51. ISBN 978-80-7419-038-4.
15. WARNER, B. *Právo šaría pro nemuslimy*. Třetí rozšířené vydání. Brno: CSPI International, 2015. 84 s. ISBN 978-80-88089-18-6.

Elektronické zdroje

1. BBC NEWS. Sunnis and Shia: Islam's ancient schism. In *BBC* [online]. Copyright © 2019 BBC, 2016 [2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-16047709>.
2. COATS, D., R. *Worldwide Threat Assessment of the US Intelligence Community*. Statement for the Record [online]. Director of National Intelligence, 2018 [cit. 2018-12-29]. Dostupné z: <https://www.dni.gov/files/documents/Newsroom/Testimonies/2018-ATA---Unclassified-SSCI.pdf>.
3. DDOS-GUARD. *Three steps to seek a way out of current situation, Hamas official says* [online]. Copyright Hamas, 2018 [cit. 2019-02-01]. Dostupné z: <http://hamas.ps/en/post/1909/three-steps-to-seek-a-way-out-of-current-situation-hamas-official-says>.
4. DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY. *Soft Targets and Crowded places Security plan* [online]. Washington: Department of Homeland Security, 2018 [cit. 2019-01-25]. Dostupné z: https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/DHS-Soft-Target-Crowded-Place-Security-Plan-Overview-052018-508_0.pdf.
5. GENEVA CENTRE FOR SECURITY POLICY. *Cyber Jihad: Understanding and Countering Islamic State Propaganda – GCSP*. In *GCSP* [online]. Copyright © All Rights Reserved, 2015 [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: <https://www.gcsp.ch/News-Knowledge/Publications/Cyber-Jihad-Understanding-and-Countering-Islamic-State-Propaganda>.
6. HODNÝ, J. *Islamisté online*. In *Vojenské rozhledy* [online]. Brno: UNISMINI Copyright © 1991-2019, 2009 [cit. 2019-02-09]. Dostupné z: <http://vojenskerozhledy.cz/kategorie/islamiste-online>.
7. INSTITUTE FOR ECONOMICS AND PEACE. *Global terrorism index 2018*. In *Vision of humanity* [online]. Copyright © 2018 IEP, 2018 [2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-16047709>.
8. NORTH ATLANTIC MILITARY COMMITTEE. *MC 0472/1 MC Concept for counter-Terrorism* [online]. Brusel: NATO HQ, 2016 [cit. 2019-01-03]. Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2016_01/20160817_160106-mc0472-1-final.pdf.
9. PEW RESEARCH CENTER. *The Future of World Religions: Population Growth Projections, 2010-2050*. In *Pew Research Center – Religion & Public Life* [online]. Copyright 2019 Pew Research Center, 2015. Dostupné z: <http://www.pewforum.org/2015/04/02/religious-projections-2010-2050/>.
10. SHAHEEN, K. *Turkish-backed Syrian rebels recapture town of Dabiq from Isis* [online]. Copyright THE GUARDIAN, 2016. [cit. 2019-02-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/oct/16/turkish-opposition-fighters-syria-dabiq-islamic-state>.

11. TERRORISM RESEARCH. *What is Terrorism?* [online]. Copyright Terrorism-Research.com - Privacy Policy. [cit. 2018-12-12]. Dostupné z: <http://www.terrorism-research.com/>.
12. THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *EU Action Plan on combating terrorism* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2006 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-5771-2006-REV-1.
13. THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *Council Declaration on the EU response to the London bombings* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2005 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-11158-2005-INIT.
14. THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *Draft declaration on combating terrorism* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2004 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-7486-2004-REV-3.
15. THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *EU Plan of Action on Combating Terrorism - Update* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2005 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-14330-2004-REV-1.
16. THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *EU rules on terrorist offences and related penalties* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2002 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3A133168>.
17. THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the implementation of Council Framework* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2008 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3A133168>.
18. THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *Revised EU Strategy for Combating Radicalisation and Recruitment to Terrorism* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2014 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-9956-2014-INIT.

19. THE PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. *The European Union Counter-Terrorism Strategy* [online]. Brusel: THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2005 [cit. 2018-12-25]. Dostupné z: https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out/?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-14469-2005-REV-3.
20. Федеральный закон от 06.03.2006 N 35-ФЗ О противодействии терроризму (с изм. и доп., вступ. в силу с 01.01.2017) (в редакции от 06.07.2016). ППТ: [online] [cit. 19.11.2018]. Dostupné z: <http://ppt.ru/docs/fz/35-fz-98622>.

Seznam zkratek

NATO – North Atlantic Treaty Organization

EU - European Union

ANDSF – Afghan National Defense and Security Forces

ANP – Afghan National Police

ANA – Afghan National Army

ISIL – Islamic State of Iraq and the Levant

ISIS - Islamic State of Iraq and al-Sham

SVBIED – Suicide Vehicle Borne Improvised Explosive Device